

Začenjajo se razprave o zaključnih računih. Ob lanskih dosežkih in pregledu ovir, ki so onemogočile še boljše poslovanje, kaže povsod pregledati tudi letošnje plane in stabilizacijske programe. Nikjer naj ne bi ob tem pozabili na varčevanje s surovinami in energijo.

NI DVOMA K MESU DROGIN HREN

Kranj, torek, 10. 2. 1981
Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

eto XXXIV. Številka 10

GLAS

PLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

orenjska v prvem stabilizacijskem letu

Tudi višje cene so pomagale dohodku

a Gorenjskem se je lani v primerjavi z letom 1979 po prvih ocenah celotni prihodek povečal od 30 do 32 odstotkov, porabljeni sredstva so za im zaostajala, prav tako pa tudi realni osebni dohodi, vendar se je za okrog 65 odstotkov počala akumulacija

KRANJ — Lanski rezultati gospodarjenja na Gorenjskem so splošno po prvih ocenah dobri. So tudi posledica spoznanja ljudi, da je stabilizacija edini čin za preseganje težav, vendar njen breme ne sme lečiti le ramena delavcev v proizvodnji (le-ti jo resnično sedaj bolj občutijo), vendar se njen krog širi, ampak čim bolj komerno na vse nas. Zaključna računi, katerih obravnava se, morajo biti letos še popoljni, bolj analitični in razum-

Ijivejši, saj bo govora o gospodarjenju v letu, ko se je politika gospodarske stabilizacije začela, obenem pa se dogovarjam o našem razvoju v prihodnjih petih letih.

Podatki o lanskem gospodarjenju na Gorenjskem, opraviti imamo s prvimi pokazatelji, so splošno ugodni, upoštevajoč razmere, v kakršnih smo gospodarili. Celotni prihodek se je lani v primerjavi letom 1979 povečal za 30 do 32 odstotkov, precej zaradi večje produktivnosti dela,

še večji delež pri takšni rasti pa so imele višje cene in devalvacija dinarja. K večjemu celotnemu prihodku je precej prispeval tudi izvoz, saj je v nekaterih gorenjskih občinah skokovito naraščal, kar bi moralo biti v prihodnje ena od stalnic gorenjskega gospodarstva. Izvoz je tudi pogoj, da bomo sposobni uvažati najnujnejše za zagotavljanje nemotene proizvodnje. Njen obseg je bil lani zaradi pomankanja surovin in reprodukcijskega materiala marsikje manjši (Sava, Železarna itd.). Porabljeni sredstva so naraščala počasneje od rasti celotnega prihodka. Lanska rast dohodka je bila v primerjavi z letom 1979 višja za dobrih 30 odstotkov. Osebni dohodki so za rastjo dohodka zaostajali za okrog 35 odstotkov. Realno so bili za 6 do 7 odstotkov nižji kot leta 1979 in znašajo povprečno mesečno na Gorenjskem 8430 dinarjev. Akumulacija pa se je povečala za 65 odstotkov.

Na osnovi lanskih devetmesecnih rezultatov poslovanja in razgovorov, ki so bili opravljeni v nekaterih organizacijskih združenjih dela, ki so imele motnje v poslovanju, na Gorenjskem predvidevajo, da bodo le štiri temeljne organizacije izkazale pri zaključnih računih izgubo: Železarna Jesenice — TOŽD Bluming štekel (izguba bo pokrita znotraj delovne organizacije), kranjska Klavnicna, Mesoizdelki Škofja Loka in pokljuški hoteli.

Spoznanje o nujnosti gospodarnega trošenja dohodka in široka družbenopolitična akcija sta prispevala, da je Gorenjski lani na splošno upoštevala družbeni dogovor o razporejanju dohodka. Kršiteljev dogovora je bilo proti koncu lanskega leta vedno manj. Ob tričetrtletju jih je bilo 23, na koncu leta pa le še sedem v gospodarstvu in eden med družbenimi dejavnostmi.

J. Košnjek

Pred razpravo o zaključnih računih Gospodarjenje in stabilizacija

Akcijo so pred nekaj leti sprožili sindikati in je sedaj že ustaljena praksa. Temeljite obravnave rezultatov gospodarjenja ob sprejemaju zaključnih računov in med letom ob periodičnih obračunih, so namreč delavci sprejeli in osvojili kot možnost, da se temeljito seznanijo z rezultati svojega dela in s tem kaj jih ovira, da bi bili dosežki boljši; pa tudi kot možnost, da neposredno ali prek svojih delegatov vplivajo na samoupravne odločitve pri odpravi vzrokov in ovir za boljše delo in poslovanje ter na politiko razvoja temeljnih in drugih organizacij združenega dela.

Zaostreni pogoji gospodarjenja v preteklem letu so v večini delovnih organizacij vplivali na rezultate gospodarjenja. Kjer na zaostrovitev niso takoj reagirali s sprejetjem stabilizacijskega programa in njegovim uresničevanjem, so rezultati slabši oziroma se vpliv gospodarskih težav bolj pozna, drugod manj. Zato naj bo temeljna usmeritev sedanje aktivnosti uresničevanje stabilizacijskih ciljev, krepitev samoupravnega položaja delavcev in njihova odgovornost za nadaljnji razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Pri obravnavi analize gospodarjenja in sprejemaju zaključnih računov morajo zlasti sindikati, v sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in samoupravnimi organi, zagotoviti kritične razprave o notranjih in tudi zunanjih vplivih na poslovanje in delo. To še posebej velja za tiste delovne kolektive, ki so poslovali z izgubo ali pa na meji rentabilnosti ali pa so imeli med letom velike težave zaradi nezadostne preskrbe z repromateriali, previsokimi cenami surovin in podobnim. Sedaj je treba oceniti kako letos.

Zato naj bodo v razprave ob zaključnih računih vključene tudi obravnave predlogov letosnjega stabilizacijskega programa. Izkušnje, pridobljene pri uresničevanju stabilizacijske politike lani, dajejo dobro stvarno osnovno za še bolje rezultate pri premagovanju letosnjih težav. Nikakor v njih ne sme manjkati program varčevanja pri energiji rrgji in surovinah. V ta namen naj bi sindikalne organizacije sprožile akcijo o stalnem zbiranju odpadnih surovin za predelovalno industrijo, za katere vsako leto odstevemo veliko deviz, ki bi jih še kako potrebovali druge.

Vsa aktivnost pri obravnavi zaključnih računov in rezultatov gospodarjenja pa mora prispevati, to je tudi njen osnovni namen, k utrjevanju samoupravnega položaja delavca, da bo dejansko odločil o pogojih in rezultatih svojega dela.

L. Bogataj

Sončna nedelja nas je zvabila na planino! Smučišča, ki jih že načenja odjuga, so bila vseeno polna kot le redko nedeljo v tej sezoni, številne pa so prepustili uživanju na sprehodih in izletih v topli in sončni naravi. Z Dolenske in Primorja pa poročajo o pravi pomladni. Gorenjska smučišča so bila polna. V Kranjski gori se je smučalo nad 3500 ljudi, smučarsko veselje pa je vladalo tudi na Starem vrhu, od koder je nas posnetek. Praznična in veličanstvena je bila Planica, dolina pod Poncami. Več tisoč ljudi je uživalo v sončni dolini, kjer so tekmovali tudi naši skakalci. Številne športne prireditve, o katerih poročamo na športnih straneh, so bile tudi v drugih krajih Gorenjske — Foto: D. Humer, J. Košnjek

Slovenska alpska turneja za ženske EP '81 Krvavški veleslalom na Kobli

KRANJ — Za slovensko alpsko turje, ki se začne v četrtek na Zatrniku in konča v soboto na Ulovki, je vse pripravljeno. Vse tri tekme je pripravljeno nad sto tekmovalk iz petnajst evropskih držav. Verjetno pa bodo po Zlati lisici nastopile tudi ženske iz ZDA in Kanade. Največ težav so pri izvedbi evropskega pokala imeli Kranjčani za pokal Kranj '81. Na Krvavcu je odjuga na smučišču precej stopila snežno odojede. Zato so se pri SK Triglavu odločili, da petek

veleslalom prestavijo na rezervno progno Koblo. Start prve vožnje bo ob 10. uri. Na Ulovki bo v soboto še slalom.

Vsi trije organizatorji so imeli precej dela pri pripravi prog. Vseno pa so pri SK Bled, Zvezki smučarskih organizacij Ljubljana in pri SK Triglavu vložili vse,

da so proge take kot morajo biti. Enako dobro so se potrudili tudi organizatorji SK Alpetour za nedeljsko veleslalomsko tekmo na Starem vrhu.

Vsi štirje organizatorji so preprčani, da bo ta slovenska ženska alpska turneja uspela v vseh pogledih in da bodo vse usodljivni odhajali iz Bleda in Starega vrha. Spored tekmovanj ostane isti, kot smo ga objavili v petkovski številki.

sl.

PO JUGOSLAVIJI

Djuranoić v ZRN

Predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović je na obisku v Zvezni republiki Nemčiji. Predsednik je odpotoval na obisk v Zvezno republiko Nemčijo na povabilo kanclerja Helmuta Schmidta.

Enotna politična akcija

Z razpravami o stabilizacijskih nalogah, tretjem kongresu jugoslovenskih samoupravljalcev in aktualnih vprašanjih posameznih področij so bili v petek sklenjeni regionalni posveti družbenopolitičnih organizacij in občinskih skupščin. Na njih so razpravljali tudi o vlogi družbenopolitičnih organizacij in nekaterih kadrovskih vprašanjih.

Požar v javnih skladiščih

V petek popoldne je zagorelo v skladišču Emone v javnih skladiščih v Ljubljani. Plameni so se hitro razširili in so kljub hitremu posredovanju gasilcev uničili skoraj tri četrtine skladišča in blaga v njem. Po prvih podatkih cenijo škodo na 200 milijonov dinarjev.

»88 dreves za tovariša Tita«

Akcija med katero bodo posadili na ustreznih prostorih po vsej državi »88 dreves za tovariša Tita« — akcijo je podprt koordinacijski odbor zvezne konference SZDL Jugoslavije za obeleževanje in ohranjanje imena in dela Josipa Broza-Tita — bo trajna in kar najbolj široka. Pri zbiranju krajev za ureditev gajev, gozdov in alej bodo sodelovali urbanisti, pri zbiranju sadik pa strokovnjaki in organizacije, tako da bi v vsakem kraju določili najbolj primerna drevesa. Namen akcije je, da bi resno in na tak plemenit način ohranili in negovali spomin na tovariša Tita.

Aluminij za električno energijo

Do leta 1985 bo Črna gora potrebovala približno 19 milijard kilovatnih ur električne energije letno. Zadostiti mora namreč velikim industrijskim potrošnikom — predvsem titograjskemu aluminiju kombinatu in nikšički železarni. Iz domačih virov bo mogoče dobiti 15,5 milijard kilovatnih ur, 3,6 milijarde pa bodo morali letno uvoziti iz Srbije in sosednje Albanije. Črna gora bo zato dobavljala srbskemu gospodarstvu 32 tisoč ton aluminija.

Paradižnik in nageljni

V topih gredah KIK Prilep so na devetih hektarih obrali paradižnik in kumare. Pridelali so okoli 400 tor paradižnika in 150 ton kumar. V prihodnje bodo v prilepskih topih gredah zmanjšali setev zgodnje zelenjave zaradi nizkih odkupnih cen in težav z ogrevanjem in bodo posadili več nageljnove, ki gredo veliko bolje v prodajo.

Keramika bo izdelovala televizorje

Letos naj bi tovarna visokofrekvenčne keramike »Keramika« iz Gevgelije, ki posluje v okviru Ei Niš začela izdelovati prenosne in barvne televizorje. Nekatere dele bodo uvozili iz Sovjetske zveze, kot povračilo za izvoz jugoslovenskih elektroakustičnih naprav.

SVEČE NA KOROŠKEM — Množica nekdanjih koroških partizanov in svojcev iz Roža, Podjune, Zile in vseh okoliških krajev se je v nedeljo, 8. februarja, zgrnila okoli groba slovenskega narodnega heroja Matije Verdnika-Tomaža v Svečah, ki je pred 37 leti podlegel hudim ranam, ki mu jih je zadal sovražnik. Slovesnosti se je udeležil tudi jugoslovenski konzul v Celovcu Alfonz Naveršnik, prišli pa so tudi številni nekdanji borci in aktivisti z Gorenjske, mladi ter številni prijatelji koroških Slovencev. Na skupni grob heroja Verdnika in drugih koroških borcev so predstavniki družbenopolitičnih organizacij z obenj strani meje položili vence in cvetje. Po kratkem kulturnem programu koroškega gledališčnika Marjana Srenca iz Celovca, je zbranim spregovoril predsednik Zveze koroških partizanov Janez Wutte-Luc. Spregovoril je o tem, kako koroški Slovenci vedno znova doživljajo, da ostajajo nekaznovani nacisti, ki bi z vsemi silami radi potlačili slovenstvo na Koroškem, kako trdni in še trdnejši morajo biti v tej svoji bitki in ostati pravi Slovenci. Za njim, je o tem nikoli končanem boju koroških Slovencev spregovoril predsednik jeseniške mladine Miro Klinar. Žal se tokrat na tej slovesnosti pod Sinjim vrhom, kljub številnim slovenskim pevskim zborom, ki jih ima in goji Koroška, ni oglasila mila, mehka slovenska koroška pesem, ki je bila ob takih priložnostih navadi in kakršno so koroški partizani tako ljubili. — Foto: D. Dolenc

Predavanja za koroške Slovence

Delaška univerza iz Kranja že skoraj leto dni priepla zanimiva vzgojna in zdravstvena predavanja za naše zamejske Slovence na Koroškem

Pred letom dni je Zveza delavskih univerz Slovenije sklicalna v Kranju posvet z delavskimi univerzami vseh obmernih občin Stajerske, slovenske Koroške in Gorenjske, da bi pričeli z organiziranjem predavanj za zamejske koroške Slovence, za katere so se živo zanimale članice zveze slovenskih žena na Koroškem in njihova predsednica Milena Gröblacher.

Že res, da jim avstrijske izobraževalne skupnosti nudijo kvalitetna vsakovrstna predavanja, toda, vse drugače je, če so ta predavanja v njihovem, slovenskem jeziku.

Prva (in menda edina!) je s predavanji začela kranjska delavska univerza marca in aprila lani: bila so to vzgojna predavanja v Železni Kapli in Selih. Sledila pa so predavanja v Sloveni, Plajberku, Celovcu, Borovljah, Kotmari vasi, Bilčovsu, Škocjanu in Šmihelu. Ta

Obiski v osnovnih organizacijah

Škofja Loka — Komite občinske konference ZKS Škofja Loka začenja akcijo »20 OO ZKS«. Člani komiteja oziroma konference bodo obiskali tiste osnovne organizacije Zvezne komunistov, ki jih je predlani občinska posebna delovna skupina CK ZKS. Želijo se seznaniti, če so bile nepravilnosti, ki jih je ugotovila delovna skupina in katerih odprava je bila potem vnesena v delovne programe, tudi odpravljene. Poseben poudarek bodo dali pogovorom s komunisti v kmetijstvu. Pri tem gre za vsebinsko preoblikovanje kmetijskih zadrug, ker ugotavljajo, da v njih še vedno nimajo prve besede kmetje, temveč v preveliki meri delavci, ki delajo v strokovnih službah. Pogovorili se bodo tudi o uresničevanju programa pospeševanja kmetijstva, za kar škofjeloško združeno delo zbirajo po 0,4 odstotke od višine brutih osebnih dohodkov.

L. B.

Aktivi delovnih invalidov

Škofja Loka — Občinski svet Zveze sindikatov Škofja Loka je sprožil akcijo, da bi v vseh delovnih kolektivih, kjer dela več delovnih invalidov, ustanovili posebne aktive, v katerih bi vključili delavce s posledicami poškodb, ki so jih dobili pri delu. Glavni namen organiziranja aktivov delovnih invalidov je v tem, da bi delovni invalidi laže uveljavljali svoje pravice do lažjega dela in pravilnega dohodka.

L. B.

JESENICE

Danes, 10. februarja, ob 10. uri bo seja izvršnega občinske skupščine. Na njej bodo podali mnenje k predložju Črnomelj za spremembo zakona o vodah in obravnavali spremembo dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in izvajanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju skoške gospodarstva v naši republiki, osnutek dogovora o republike geodetske službe in uresničevanju programa za sedanje srednjoročno obdobje, srednjoročni program del na območju SR Slovenije za obdobje 1981–1985. Med pregledom tudi samoupravni sporazum o združevanju in financiranju izdelave preglednih katastrskih načrtov in letos se odločali o sprejemu predloga za nove cene geodetskih

ŠK. LOKA

Danes ob 16. uri bo skupni sestanek konfenz delavcev in konference mladih iz krajevnih skupnosti. Redu je priprava na problemsko konferenco o tem, kam pomembno položaju mladih in akcije »Najboljši občinski položaj« in delu in KS in akcije »Najboljši samoupravljavec«.

V četrtek, ob 16. uri bo posvet predsednikov organizacij sindikata. Obravnavali bodo naloge sindikata in zaključnih računov za leto 1980, aktivnost sindikatov v tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije, predstavitev občinskega sveta, uresničevanje sklepov II. konference ter še nekatere druge zadeve.

Stabilizacijsko

V letošnjem letu čaka osnovne organizacije sindikata v Radovljici vrsta nalog — Spodbujati slabe rezultate gospodarjenja in uresničevati stabilizacijsko politiko

Radovljica — Akcijski program občinskega sindikalnega sveta v Radovljici opredeljuje kot prednostne naloge v letošnjem letu uveljavljanje samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov, planiranje, uveljavljanje načela delitve po delu in rezultativnih del, uresničevanje ciljev gospodarske stabilizacije, zaposlovanje, uveljavljanje dobrih delovnih razmer, uveljavljanje družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu, izobraževanje in raziskovalno dejavnost, organizacijsko in kadrovsko krepitev zveze sindikatov ter ostale oblike dela.

Radovljški sindikati nameravajo v letošnjem letu največ pozornosti posvetiti predvsem uveljavljanju samoupravnih družbenoekonomskih in družbenopolitičnih odnosov v temeljnih in delovnih organizacijah, zato se bodo lotili vseh perečih vprašanj, ki uspešno uresničitev teh nalog še zavirajo. Prav tako je še kako pomembno planiranje, saj bodo najmanj enkrat letno vse osnovne organizacije temeljito ocenile uresničevanje planov svojih delovnih sredin, občinski svet pa uresničevanje družbenega plana občine in planov samoupravnih interenskih skupnosti. Kritično bodo spremljali in obravnavali področje pridobivanja in razpojemanja dohodka, zaposlovanje in področje socialne politike. Osnovne organizacije se bodo pri delitvi osebnih dohodkov morale zavzeti, da za rast dohodka ne bo osnova le večji fizični obseg proizvodnje, temveč uvažanje kvalitetnih dejavnikov, proizvodnje. Stabilizacija naj bi bila imperativ v vseh temeljnih in delovnih organizacijah, vzroke pa, ki bi vplivali na slabe gospodarske rezultate pa bodo morali sproti razčlenjevati. Zaposlovanje bodo omejili v okviru predvidenih analiza razmer na področju humanizacije dela pa naj bi vodila v prizadevanja za večje varstvo pri delu, za manjšo invalidnost in za boljše zdravstveno varstvo v delovnih in temeljnih organizacijah. Stanovanjska problematika bo še naprej na dnevnih redih posvetov in sestankov, prav tako pa sindikati ne

Na podlagi pravilnika o podeljevanju občinskega priznanja občinske skupščine Žirija za podeljevanje priznanja občinske skupščine SZDL Radovljica

OBJAVLJA
pogoje in rok za predlaganje kandidatov za priznanje občinske skupščine SZDL Radovljica

Priznanja se bodo podelila ob obletnici ustanovitve OBZL, zaslužnim posameznikom in organizacijam, ki so s svojim delom prispevali k razvoju naše socialistične samoupravne družbe.

Predlog za podelitev priznanj lahko podaja organizacija, samoupravna skupnost, njihovi sestanki in občini.

Predlogi morajo vsebovati osebne podatke in utemeljitev, zaradi katerih naj kandidati prejmejo priznanje OF za leto 1981.

Predlogi sprejema: Žirija za podeljevanje priznanj OBZL Radovljica.

Na podlagi pravilnika o podeljevanju občinskega priznanja občinske skupščine Žirija za podeljevanje priznanja občinske skupščine SZDL Radovljica

Ob potrebah pomisleki zvodenijo

Zvršni svet je ponovno odložil predlog o višini prispevka občanov za gradnjo vodovodnega in analizacijskega omrežja — Kakšne so stvarne snove in skrajne meje, ki jih občanov žep prese? — Izbirati bo najbrž mogoče le med nazovanjem in razvojem

Tržič — Skupščina občinske komunalne skupnosti je v zadnjih treh letih sprejela tri predloge, po katerih občani združevali denar za izgradnjo vodovoda in kanalizacije. S malščino in vodarino se namreč vriva samo vzdrževanje teh objektov in naprav, medtem ko za novodnevje denarja ni.

Zaostajanje razvoja komunalnih javnosti v tržiški občini v preteklih planinskih obdobjih vse očitneje

zavira hitrejo stanovanjsko in poslovno gradnjo. Potrebe po močnejših vodnih zajetjih so že dolgo znane, problem kanalizacijskega omrežja pa tudi zelo pereč, najs gre za območje Raven, Tržiča ali Kovačja.

Po predlogu, ki ga je sprejela skupščina komunalne skupnosti in ga vgradila v svoje planske dokumente za to srednjeročno obdobje, bi vsak porabnik za priključek na

vodovod in kanalizacijo prispeval enkraten znesek, odvisen od stanovanjske površine oziroma od količine porabljenih vode, razen tega pa bi ob prispevku za vodarino in kanalizacijo plačevali še 1,90 din za vodovodne in 4,50 dinarjev za kanalizacijske naprave in objekte, računano na kubični meter porabljenih vode.

Na ta način bi komunalna skupnost v petih letih zbrala 32,6 milijona dinarjev, kar predstavlja komaj 41 odstotkov denarja, potrebnega za načrtovano gradnjo vodovodnega in kanalizacijskega omrežja. Manjšajoči znesek namerava pridobiti iz dela stanovanjskih sredstev za razširjeno reproducijo in s krediti pod najugodnejšimi pogoji, to je za dobo petnajst let.

Izvršni svet skupščine občine Tržič je o posameznih predlogih komunalne skupnosti že razpravljal. Nikoli se o njih ni uspel dokončno opredeliti. Podobno je bilo prejšnji teden, ko je obravnava celostno problematiko. Največ pomislov je imel glede stvarnih osnov in skrajnih meja, da katerih bi višina prispevka v tem, dokaj težkem času za delovnega človeka, smela seči.

Res je, da so programi že potrjeni, da se je skupščina komunalne skupnosti strinjala tudi z višino prispevkov, klub temu pa je izvršni svet menil, da bi kazalo ponovno pregledat finančno konstrukcijo načrtovanih načinov in na tej osnovi začeti potrebne zneske. Glede prispevka za kanalizacijo sprememb verjetno ne bo mogoča, vprašanje pa je, kaj bo prinesla studija o možnostih zajetij pitne vode, ki bo končana predvidoma v tem polletju. Prispevki 1,90 dinarjev je namreč računan na program izgradnje vodovoda Črni gozd.

A četudi Črni gozd ne bo nikoli uresničen, bo slejkojprej treba poskrbiti primo novo zajetje, ki najbrž ne bo dosti ali sploh nič cenejše od tega. Prispevki bo zato nujen, kajti izbirati je mogoče le med nazovanjem in razvojem ali, drugače povedano, med suhim pipami in vodo.

H. Jelovčan

Delegatsko vprašanje v republiški skupščini Da nas tema ne bo presenečala

Kranj — Stane Božič, delegat kranjske občine v zboru občin republike skupščine, je postavil delegatsko vprašanje o vzrokih decembarskega razpadja elektroenergetskega sistema in o ukrepih, da se neljuba tema ne bo ponavljajala. Predsednik republiškega komiteja za energetiko, industrijo in gradbeništvo inž. Marko Vraničar odgovarja o vzrokih prisilne teme, prav tako pa govori tudi o ukrepih, za katere se bo moralno odločiti slovensko elektrogospodarstvo skupaj s potrošniki.

Do izpada je prišlo zaradi izredno velike obremenitve jugoslovenskega električnega omrežja brez potrebne rezerve, manjše proizvodnje v nekaterih republikah in pokrajini, okvar na nekaterih pomembnih daljnovidih in visoke potrošnje v tem trenutku. Razkorak med potrošnjo in proizvodnjo električne energije se povečuje kljub nekaterim novim virom, vendar bo treba v sedanjem srednjeročnem obdobju dati energetiki posebno pozornost.

V Sloveniji bomo med drugim dogradili jedrsko elektrarno v Krškem, hidroelektrarni v Solkanu in Mavčičah ter drugo toplarno v Ljubljani, zakupljene pa bodo tudi zmogljivosti v Bosni in na Kosovem. Prav tako se bo treba pripraviti na gradnjo elektrarn po letu 1985, ob tem pa bomo posodobili republiški dispečerski center ter vodenje sistema na sploh, kar bo omogočalo učinkovitejše ukrepanje ter boljše povezave med centrom in objekti ter med objekti samimi. To je ena plat reševanja problematike. Druga je pri potrošnikih. V Sloveniji je bila decembra lani potrošnja za dobrih 8 odstotkov višja kot v enakem obdobju leta 1979. V Jugoslaviji pa kar za 20 odstotkov. Vedno bolj torej izkoristimo elektriko in to predvsem za ogrevanje ob pomanjkanju drugih kuriv. Pritisak na potrošnjo se bo še stopnjeval, zato bodo morale svoje odigrati tudi cene.

Odgovor, da ni moč ničesar storiti, ne izdaja resnice in zato ni sprejemljiv. Mogoče je učence usmerjati v izobraževanje, mogoče je voditi primerenje štipendija politiko, mogoče je dobre delavce — ne samo visoko izobražene — bolje nagrajevati, mogoče jih je spodbujati na nešteto načinov...

Uspeh seveda ne bo prišel čez noč, zlasti pa ne samo s tamanjem o težavah in s prekrizanimi rokami v strahu za izgubljenimi »stolčki«.

H. Jelovčan

Referendum po pošti

Debelo so pred nekaj dnevi pogledali člani stanovanjske zadruge Sora Škofja Loka, ko je na njihove naslove prispelo pismo, ki jih je obvestilo, da mora stanovanjska zadruga imeti samoupravne akte in zato naj izpolnijo pristopno izjavo, ki je priložena v pismu. Pošlo je naj jo čimprej na naslov stanovanjske zadruge. Da ne bi imeli nepotrebnih stroškov in dela, je bila priložena celo kuverta z izpisom naslovom in znamko.

Člane zadruge je delovna skupnost (ima dva člana), obvestila, da gre za devet samoupravnih aktov in sicer: pravilnik o delu disciplinske komisije, pravilnik o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in ostale potrebe delovne skupnosti stanovanjske zadruge, samoupravni sporazum o razporejanju čistega dohodka in sredstev za sklad skupne porabe, samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah in obveznostih in odgovornostih med stanovanjsko zadrugo in delavci stanovanjske zadruge, pravilnik o razvidu in vrednotenju del in nalog, pravilnik o samoupravnih delavskih kontroli, samoupravni sporazum o združevanju delavcev v delovno skupnost stanovanjske zadruge Sora in pravilnik o delovnih razmerjih.

Iz tega je razvidno, da gre v bistvu za vse osnovne samoupravne akte. Zato je priglasnici priložen poduk, da si lahko tisti, ki ga po naključju zanima vsebina naštetih aktov, lahko ogleda in prebere vsebino dokumentov, saj so razobeseni na oglasni deski v prostorih stanovanjske skupnosti. Da pa tudi sami ne bi imeli preveč dela z zbiranjem in seštevanjem glasov, so pristopno izjavo poslali samo moškemu delu članstva, saj se itak ve, kdo je glava družine in, če mož glasuje za samoupravne akte mora biti takšnega mnenja tudi žena. Pa se hvaležna je lahko, da jo že preobremenjeno, ne obremenjujejo še s pristopnimi izjavami, čeprav ravno tako kot mož, plačuje letno članarino v zadrugi, ki ni niti nizka.

Hvaležni so pravzaprav lahko vsi člani, saj jim je prihranjen vsaj en sestanek, javna razprava in referendum. Kaj zato, če si tajnik zadruge na ta način uredi nekoliko višje osebne dohodke, če je z akti dovoljena možnost zaposlitve še vsaj nekaj delavcev, če razvid del in opravil lahko predvideva spanje na delovnem mestu ali, če si's temi akti delavci zagotovijo delo do pokojnine. Važno je, da so akti formalno, sprejeti in je zakonu in pravici zadoščeno. Ne vem zakaj, nekateri sitneži niso zadovoljni...

L. Bogataj

Malo poklicnih obolenj

Po rezultatih ankete število nesreč pri delu v radovljiskih temeljnih in delovnih organizacijah ni poraslo — Več skrbi varstvu pri delu in humanizaciji dela

Radovljica — Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Radovljici je imenovalo posebno skupino strokovnih delavcev, ki so pripravili kratko analizo o varstvu pri delu v temeljnih in delovnih organizacijah radovljiske občine.

Rezultati so v mejah republiškega povprečja. Večinoma se izkazuje več nesreč pri delu in več izgubljenih ur, vendar je to posledica le točnejšega in doslednejšega evidentiranja nesreč pri delu. V minulih letih so v temeljnih in delovnih organizacijah veliko več pozornosti posvetili varstvu pri delu.

Razveseljivo je predvsem to, da je razmeroma malo poklicnih obolenj, kar pomeni, da v Radovljici prevladuje »čista« proizvodnja in da so posebej zdravju nevarni delovni procesi zadovoljivo zaščiteni. Tudi število delovnih invalidov je v razumljivih mejah.

Stevilo nesreč pri delu je najbolj poraslo v kemični industriji ter v trgovini, kovinsko in elektro industriji ter tekstilni industriji. V teh temeljnih in delovnih organizacijah je v zadnjih letih tudi najbolj narašlo število izgubljenih delovnih dni.

Kjer imajo varstvo pri delu dobro

D. Sedej

organizirano, imajo varstvo ustrezno opredeljeno tudi v samoupravnih aktih. Izjemno so le trgovske delovne organizacije. Le komisiji za varstvo pri delu ni dovolj, če pa so, nihovo delo ni tako učinkovito kot bi moralo biti. Po priporočilih republiškega sveta zveze sindikatov naj bi bile te komisije ustanovljene po vseh temeljnih organizacijah in naj bi čim bolj dosledno skrbeli za varno delo, zdrave delovne pogoje in za humanizacijo dela.

Tako naj bi v prihodnje delovne in temeljne organizacije zdrženega dela bolj skrbeli za varno delo, za zdrave delovne pogoje vseh zaposlenih. Skrbne bodo morali opredeliti mesto in vlogo varstva pri delu v sileh temeljni organizaciji zdrženega dela in ustanoviti komisije. Se posebej je vse to pomembno predvsem tam, kjer se je z razvojem mehanizacije in delovnih pripomočkov povečala možnost, da pride do nesreč pri delu. Ne nazadnje naj bi bolj uvajali humanizacijo dela in torej odpravljali težka fizična dela, enostavna in monotona dela na tekočih trakovih ter odpravljali tehnološke postopke, ki škodujejo zdravju.

Stevilo nesreč pri delu je najbolj poraslo v kemični industriji ter v trgovini, kovinsko in elektro industriji ter tekstilni industriji. V teh temeljnih in delovnih organizacijah je v zadnjih letih tudi najbolj narašlo število izgubljenih delovnih dni.

Kjer imajo varstvo pri delu dobro

D. Sedej

**TRIGLAV KONFEKCJA p. o.
KRANJ
Savska 34**

razpisuje dela in naloge

VODENJE IN ORGANIZIRANJE KOMERCIALE ROBLJENJA

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- višja izobrazba ekonomske ali druge ustrezne usmeritve,
- 5 let delovnih izkušenj na podobnih delovnih nalogah,
- sposobnost vodenja in organiziranja ter znanje enega tujega jezika,
- družbena — politična aktivnost in da sodeluje pri razvoju samoupravnega socialističnega sistema

Delavec na razpisanih delih in nalogah ima posebna pooblastila in odgovornosti in bo izbran za dobo 4 let.

Razpis velja 15 dni po objavi. Kandidati naj oddajo prijavo s potrebnimi dokazili v zaprti ovojnici na gornji naslov s pripombo — za razpisno komisijo.

Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 30 dneh po poteku veljavnosti razpisa.

Težka bremena tovornega prometa

Temeljna organizacija SAP-Viator Tovorni promet na Jesenicah tod zadovoljuje potrebe po prevozu blaga poleg osmih drugih organizacij – Prav razdrobljenosti prevozništva in slabosti povezanosti v tej ljubljanski delovni organizacijski gre pripisati večidel njenih težav – Počasi do novih vozil

JESENICE – Sprememba samoupravne organiziranosti 1978. leta, ko je jeseniški Tovorni promet postal temeljna organizacija istoimenske ljubljanske delovne organizacije v sestavljeni organizaciji SAP-Viator, je začrtaла osnovno dejavnost tega kolektiva. Odtej takoj na Jesenicah kot v Ljubljani pri Viatorjem Tovornem prometu skrbijo za prevoz kosovnega tovora. Zato je jeseniški Viator, ki je predvsem prevažal s 23 vozili tudi razsuti tovor, moral prodati vse tovorne prekučnike. Ob tem, ko so mu ostali samo poprečno devet let stari tovornjaki, pa ga je pričakala tudi delitev premoženja z Viatorjevim Avtobusnim prometom na Jesenicah. Do reorganizacije sta namreč bila pod skupno streho in skupaj uporabljala dve mehanični delavnici, po nej pa so pri Tovornem prometu ostali brez delavnice.

Malo število vozil in večji stroški zaradi pogostejših okvar to-

vornjakov so temeljni organizacijski v 1978. in naslednjem letu prinesli izgubo v poslovanju. Predlani so jo imeli ob načrtovanih 40 milijonih dinarjev prihodka kar okrog 1,3 milijona dinarjev. Vendar, prodaja starih vozil in najem posojil sta jim omogočila lani nakup 11 novih tovornjakov; štirih težkih in sedmih lahkih.

Čeprav imajo med skupno 48 tovornjaki različne velikosti še vedno 20 precej izrošenih, so lansko leto uspeli povečati obseg dela, usmeriti prevoze na daljše razdalje in zmanjšati odstotek prevoženih kilometrov s praznimi tovornjaki. Tako so izpolnili načrt voženj in celo nekoliko presegli načrtovanih 45 milijonov dinarjev prihodka. Vseeno pa je 68 delavcev temeljne organizacije, ki skrbi za prevoz povečini težkih tovora predvsem iz jeseniške železarne in Merkurja po vsej domovini, pestilo nemalo težav. Z njimi se srečujejo tudi danes.

Dejstvo, da na Jesenicah deluje kar devet poslovalnic različnih prevoznih organizacij, potrjuje slabo organiziranost načrta tovornega transporta. Avtovožništvo Slovenije je že začrnilo nekakšen poslovni organ, ki ne odigrava svoje vloge povezovalca prevozništva na posameznih področjih. Tudi v delovni organizaciji Tovorni promet SAP-Viator, kjer nekoliko zanemarjajo razvoj prevozništva na gorenjskem območju, ni dosti drugega. Nestravi odnos, češ, naj vsaka temeljna organizacija po svoje rešuje težave glede vzdrževanja starih in nakupa novih vozil pa drugega, še vedno niso prečekali. Razen tega boljše izkoristjanje vozil in delovnega časa ovira nedosledna izmenjava podatkov med posameznimi poslovalnicami Viatorja, v jeseniški pa prav tako premalo sodelujejo s svojimi vožniki pri zagotavljanju najdonosnejših prevozov.

Temeljno organizacijo letos bremenijo visoka odpolačila posojil za nova vozila in ji otegnejo poslovanje mnoge neplačane storitve. Še bolj jo prizadevajo podražitve goriva, saj novih cen prevozov ne priznajo takoj, pa rast cen tovornjakov. Vseeno načrtujejo nakup še petih novih vozil.

Voznikom tovornjakov jeseniškega Viatorja, ki imajo pretesne parkirne prostore, mehanikom v najeti delavnici in drugim delavcem v neprimerni poslovni stavbi se vendar obetajo boljši časi. Njihova delovna organizacija namreč načrtuje, da bi ob koncu tega srednjoročnega obdobja začeli uresničevati naložbo v nove prostore in parkirišče v bližini bodočega predora na Hraščici.

S. Saje

Klub vsem težavam, s katerimi se je gorenjsko gospodarstvo lani, ob koncu ugotavljamo, da smo kar dobro gospodari gorenjske temeljne organizacije so zaključile leto z izgubo, nas je ogromno naporov. Letošnje leto nam postavlja zaprte pri preskrbi z repromaterialom. Bolj se bomo nasloniti na domače surovine in izvajati ne osnovne surove, se je to dogajalo v borbi za čim večji izvoz za vsako ceno, le delo in pamet. — Foto: D. Dolenc

Po poti drobnih rešitev

Kompleks objektov na Ljubelju in Zelenici je treba obravnavati celovito – Kompas jih bo razvijal sam, korak za korakom, pri tem pa iskal podporo v tržiški občini

TRŽIŠE – Poslovanje Kompasove temeljne organizacije Turistični in gostinski obrati na Ljubelju je bilo vsa leta prepleteno z izgubami. Priča je, da je predvsem žičnice na Zelenici, saj se dohodek nikakor ni seznel s stroški obratovanja in vzdrževanja.

»Vrsta sanacijskih programov, ki jih je v zadnjem obdobju sprejel 40-članski ljubljanski kolektiv, je sicer nakazovala nove smeri razvoja gostinske in turistične dejavnosti na tem območju,« pojasnjuje sedanji direktor Franc Nemec, »vendar do njihove uresničitve nikoli ni prišlo. Temeljna organizacija je bila reproducensko nesposobna, na pomoč v okviru Kompassa se ni mogla začasati, ker ima vsaka temeljna organizacija svoje težave in razvojne načrte, od zunaj pa je tudi nismo bili deležni.«

»Lani smo, na primer, že dokaj trdno verjeli, da bomo zahteven naložbeni program, ki se je dotočal tako obnovi in razširitvi hotelskih zmogljivosti kot žičnic

na Zelenici, uresničili. Zal je vse skupaj padlo v vodo. Do septembra nismo dobili zagotovil o odobritvi bančnih kreditov, čeprav nas je podprtia celotna tržiška družbenopolitična skupnost, tako da smo lastni delež se pred zimo vložili v izboljšanje gostinske ponudbe. Obnovili smo hotelsko restavracijo in postavili televizijski pretvornik, tako da imajo naši gostje vsaj nekaj novih ugodnosti.«

Na Ljubelju so šele zadnja tri leta ustvarili skromen ostanek dohodka. Izgubo žičnic sta pokrivala gostinstvo in zlasti mejna poslovalnica, zato pa je bilo denarja za vzdrževanje objektov in naprav zelo malo.

»Kako naprej? Spoznali smo, da je pot počasnih lastnih rešitev tudi v naslednjih letih za nas edina mogoča,« meni Franc Nemec. »Na velike kredite v tem obdobju ne moremo računati, vprašanje je, če bi jih sploh prenesli, pričakujemo pa podporo v tržiški občini. Kompleks objektov na Ljubelju in Zelenici je namreč treba obravnavati celovito. Hotel ne more brez žičnic, žičnice ne brez doma na Zelenici in obratno.«

Dom je Kompas letosno zimo prevezel v upravljanje od planinskega društva Tržič, ki ga je prej kolikorliko usposobil, temeljitejšega posega pa bo deležen s pomočjo vseh tržiških delavcev, ki za obnovo pla-

Franc Nemec

ninskih domov v občini združujejo del denarja.

»Za razvoj smučarskega na Zelenici bi bilo že bi dom obdržali,« Nemec. »Sveda pa ninič ne bomo rešili, trebna bo zahteva razširitev žičniškega.

Vrv za zamjenjavo v spodnji sekcijski smo spomladni, ko je smukci najlepša, bomo u-

postavili še eno vjetriški smučarski zimski sezon.

čakujemo vajaj delno

škega združenega dela.

Izvršni svet skup

Tržič bo Kompasov ro

akciji podprt, kot ga je

podpreti pri vseh pos

tvah, ki bodo prinali uspeh.

Tako, na primer,

novi in razširiti meni

staviti kioska s hrano,

merava lotiti že letos.

Jesenški SAP-Viator načrtuje za leto nakup še petih novih tovornjakov — Foto: S. Saje

Ugodnosti prej ali potem?

Osnutek Družbenega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskega organizacijskega gospodarstva v SR Sloveniji predlaga med drugim tudi, da bi bila najdaljša doba vračanja kredita le 20 let. Vemo pa, da je to precej neugoden pogoj, posebno še, ko smo bili dosegli vajeni 30–35 in več letnega odplačevanja kreditov.

O predlogu je pred dnevi razpravljal tudi izvršilni odbor Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske. Člani so ugotavljali, da bo spričo nenehne vrtoglavih rasti cen za kvadratni meter novega stanovanja in pri hkratnem padanju realnih osebnih dohodkov delovni člo-

vek tako že težje prišel do stanovanja. Medtem, ko so se nekateri ogrevali za podaljšanje odplačilne dobe posojila na 25 let, pa so drugi razmišljali, da bi se najbolj pomagali pri nakupu novega stanovanja tako, da bi kupcu omogočili določen čas moratorija po koriščenju kredita, morda leto, dve, in bi šele po tem začel z odplačevanjem manjših obrokov, ki pa naj bi potem z leti progresivno rastli. Tako bi delavec, ki bi si pridobil stanovanje, lažje tudi kupil opremo zanj, pa tudi, če hočete, lažje živel tisti čas, ko ne bi vse hkrati pritisnilo nanj.

Kaze, da bodo o tem predlogu še razpravljali. D. D.

gimnazijev iz letnika viša in to ne glede na način študija, lahko sklepamo na večjo študijsko učinkovitost le-teh.

Medtem ko se gimnaziji kot redni študenti vpisujejo na večino študijskih poročij, najdemo ekonomski tehnike pretežno na ekonomsko-organizacijskem področju, del jih nadaljuje še na pedagoškem, pravno-upravnem in družboslovnem področju. V celoti lahko njihovo študijsko izbiro pojmemojemo kot še neustrezno nadaljevanje prvotne ekonomski smeri. Maturanti pedagoške gimnazije bežijo v študiju na ekonomsko-organizacijskem, pravno-upravnem in zdravstvenem področju, kar je verjetno odraz tega, ker so še vedno mnogi izbrali pedagoško gimnazijo kot nadomestilo za neuspešen poskus vključitve v splošno gimnazijo.

Elektrotehnični ostajajo v polovici primerov na naravoslovno-tehničnem področju, vendar jih kar polovica ubeži še na ekonomsko, pedagoško in družboslovno področje. Pri strojnih tehnikih ni večjega bega iz stroke ob nadaljevanju študija. Tekstilne tehniki pa najdemo predvsem kot študente pedagoške, biotehnične, pravno-upravne in družboslovne usmeritve. Medicinske sestre v večini primerov nadaljujejo študij na zdravstvenem področju.

Med izrednimi študenti velja naslednje: gimnazijski maturanti in ekonomski tehniki izbirajo predvsem ekonomsko-organizacijsko področje, sledi še pravno in pedagoško.

Maturanti pedagoške gimnazije se vključujejo v študij na pedagoško in ekonomsko-organizacijsko področje. Elektrotehnični, strojni, tekstilni tehniki pa si za študij ob delu v veliko večji meri izbirajo ekonomsko usmeritev kot pa tehnično in naravoslovno, ki naj bi bili nadaljevanje prvotne smeri.

Cvetka Cvetk

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Kako in kje studirajo kranjski študenti (2)

Studenti, ki se vpisujejo v prvi letnik, se med seboj kar precej razlikujejo po predhodni izobrazbi. Kranjski redni študenti so imeli v prvem letniku kar 23 različnih poklicev, vendar pa to število v kasnejših letnikih upada, tako da je v četrtem letniku zastopan le še 8 poklicev.

Med rednimi študenti je največ gimnazijskih maturantov, sledijo ekonomski tehniki, maturanti pedagoške gimnazije, strojni in tekstilni tehniki in medicinske sestre. Med študenti ob delu je v prvem letniku zastopan kar 21 poklicev, v četrtem letniku pa upade na tri različne poklicev. Največ študentov ob delu prihaja iz izjemo prvega letnika iz vrst gimnazijskih maturantov, sledi pa strojni, ekonomski, elektrotehnični in tekstilni tehniki. Glede na to, da se delež

Tovarna obutve Žiri
Stara vas 23, n. sol. o.
TOZD Prodaja Žiri

na podlagi sklepa Komisije za delovna razmerja in Prodaja Žiri objavlja prosta dela in naloge

VODJE TESTIRANJA, SERVISOV IN TEKMOVANJA SLUŽBE za nedoločen čas

Kandidati za razporeditev na navedene delovne načine poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba komercialne ali športne smeri;
- aktivno znanje najmanj dveh svetovnih jezikov;
- najmanj 2 ali 4 leta delovnih izkušenj pri vodenju alpskih ekip in organizirjanju tekmovanj v alpskem smučarskem raziskovalnem delu na področju opreme za alpsko smučanje;

Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh od dneva naslova Alpina, tovarna obutve Žiri, Komisija za delovna razmerja, za TOZD Prodaja Žiri, 64226 Žiri.

Sest gorenjskih Prešernovih nagrad

Kulturne skupnosti gorenjskih občin na Bledu podelile Prešernove nagrade za minilo leto — prejeli so jih: Jože Bedič z Jesenic, Matevž Fabjan iz Kranja, Franc Novinc in Andrej Pavlovec z Škofje Loke, Albin Polajnar iz Radovljice in Odbor za prenovo starega mestnega jedra Tržiča

BLED — V petek, 6. februarja, so Kulturne skupnosti gorenjskih občin podelile tradicionalne gorenjske Prešernove nagrade, priznanja za izjemne dosežke ali življenjsko delo na področju kulture. Na vrsti so bili takrat izbranici, ki so svečanost organizirali v hotelu Svoboda na Bledu.

Slavnostni govornik je bil denko Cund, predsednik skupine Kultурне skupnosti Radovljica, ki je spregovoril o slovenskem kulturnem prazniku in rešernovem pesniškem geniju ter ob tem dejal: »Ob viru Prešernove pesmi je zrasla in še este slovenska kultura, s katero tako radi ponašamo, kadar so jeni sadovi obilni, vendar jo narsikdaj tudi hlastno prezrešo, kadar bi morali pospešiti jeno rast in ji pomagati, da bi se zrasla na tem ali onem potročju. Željo po resnični kulturi mogoče človeku vzbuditi, jo lemeniti, dokler v njem same ne preraste v hotenje po ovih odkritijih in doživetjih v vetu umetnosti. Nepotrebitno je oglabljati strugo med ljubiteljko in profesionalno kulturo, saj vse, kar je resnično dobro in ustvarjalno, prodre do ljudi, kadar ni nasilno ujeto za umetne nove. Kultura niso le osrednje kulturne institucije, čeravno no ali naj bi bili v njih deležni hanskih dosežkov najrazličnejših ustvarjalnosti. Kulturo videmo tudi v prepišnem zavrnem ali kulturnem domu, jo videmo med gorečimi ustvarilci kakšne igre, v šolski avli, predstavljajo svoja občutja veta mladi pesniki, jo najdemo tovarniški halji ob podobah ustvarjalskih slikarjev, med pevci skoga zboru in še marsikje. Na je, da vse te izvire s pretehno in nenehno skrbjo in usmerjanjem speljemo v vsem dostopu strugo žive, množične kulturne ob kateri bomo se toliko bolj vidi resničnih umetnikov — posameznikov, ki s svojo tvorostjo plemenitijo našo — slovensko kulturo.«

O delu žirje za podeljevanje Prešernovih nagrad na Gorenjskem je spregovoril njen pred-

sednik Branko Berčič, nagrade petim posameznikom in skupini pa so podeliли predsedniki Kulturnih skupnosti gorenjskih občin.

JOŽE BEDIČ z Jesenic je bil nagrajen za zbiranje okamnin. Z veliko zbirateljsko vnero se je lotil zbiranja okamnin na jesenškem ozemlju in pri tem odkril kopico novih rodov in vrst okamnin različnih živalskih vrst ter zbral izreden okameneli račinski svet. Nabранe fosile je izredno natančno in strokovno zanesljivo tudi sam prepariral in opremil z odličnimi fotografijami in njegova zasluga je, da imajo Jesenice (Tehnički muzej jesenške železarne) danes edinstveno paleontološko zbirko karbonskega, permjskega in eocenskega okamenelega življenja v Evropi.

Muzikolog, zborovodja in glasbeni pedagog **MATEVŽ FABIJAN** iz Kranja je nagrada prejel za pomemben prispevek k razvoju zborovske kulture. V minulem letu je njegov umetniško delovanje doseglo enega svojih vrhov. Akademski komorni zbor iz Kranja, ki se je pod njegovim vodstvom razvil v enega najboljših pevskih zborov pri nas, je na festivalu Naša pesem v Mariboru prejel Zlato priznanje. Matevž Fabjan je tudi dirigent Otoškega v Mladinskega pevskega zabora RTV Ljubljana, ki sodita prav tako med najboljše v svoji zvrsti.

Slikar FRANC NOVINC iz Godešča pri Škofji Loki je visoko priznanje prejel za likovno ustvarjanje. V sedemnajstih letih nenehne prisotnosti je odkril pomembne novosti na področju krajinskega slikarstva in strokovnjaki ga privtevajo med najpomembnejše jugoslovanske slikarje nove krajine. O njegovi kvaliteti govore tudi številne nagrade in priznanja, pomembne samostojne razstave doma in v tujini. Svoje znanje posreduje na tečajih za ljubitelje likovne umetnosti, izkazal se je tudi na organizacijskem področju.

ANDREJ PAVLOVEC iz Škofje Loke je nagrada prejel za delo pri razvoju muzejske in galerijske dejavnosti. Loški muzej je po njegovi zaslugi postal pojem muzeja, namenjenega najširšemu krogu obiskovalcev. Strokovno in organizacijsko vzorno pripravljene razstave v galeriji na gradu so se razvile v osrednje likovne prireditve na Gorenjskem. Ob njih se je razvil v likovnega kritika, ki zna v umetniku odkriti tiste oblikovne in vsebinske vrednote, ki mnogokrat ostajajo zastrite in včasih tudi za vedno pokopane. V širini njegovega dela moramo omeniti še danes že tradicionalno Groharjevo slikarsko kolonijo.

Z likovno ustvarjalnost je bil nagrajen **ALBIN POLAJNAR** iz Bohinjske Bistrike. Svoje likovne pravence je začel graditi na temeljih realizma, ki pa se mu je kasneje vse bolj odmakal, da bi uresničil svoja, ekspressionistično izrazu bližja nagnjenja. Njegovo slikarstvo je vezano večidel na motive, ki mu jih nudi okolica stalnega prebivališča v Bohinju. Polajnarjevi bohinjski pejsaži so polni resničnega življenja in dogajanja v tej pravilni pokrajini. Vidne dosežke je dosegel tudi pri pedagoškem delu.

Skupinsko Prešernovo nagrado je prejel **ODBOR ZA PRENOVO STAREGA MESTNEGA JEDRA TRŽIČA**, ki je zaradi svojih izjemnih arhitektonskih spomenikov in mestne podobe že dolgo med najpomembnejšimi kulturnimi spomeniki naše preteklosti. Načrtovanja prenove, s katero naj bi ohranili prostorske in likovne vrednote starega mesta, hkrati pa posodobili življenjske in delovne razmere v njem ter tako ohranili nekdanji življenjski utrip, so se v Tržiču lotili med prvimi pri nas. Pri pripravi končne oblike obnovitvenega načrta in posebej pri njegovi uresničitvi ima prav odbor za revitalizacijo pomemben delež.

Svečano podelitev nagrad je spremljal kulturni spored, v katerem je pel Akademski komorni zbor iz Kranja pod vodstvom nagajenca Matevža Fabjana, Linhartov oder iz Radovljice pa je pripravil recital Menartovih pesmi.

M. Volčjak

DELA PREKMURSKEGA SLIKARJA MESARIČA V MESTNI HIŠI — Pretekli teden so v kranjskih razstaviščih odprli razstave, ki bodo na ogled v prazničnem mesecu slovenske kulture. Tako se v galeriji Mestne hiše predstavlja prekmurski slikar Franc Mesarič (tretji z leve). Razstava sodi v okvir redne menjave med Kranjem in Mursko soboto. Avtor sodi med najvidnejše likovne ustvarjalce severozahodne Slovenije, uvrščamo ga med predstavnike tako imenovanega novega realizma. Njegova dela so zaradi številnih razstav znana širok Jugoslavije, nedvomno bo obilo pozornosti vzbudila tudi med kranjskim občinstvom. M. V.

Priznanja ljubiteljem

Kranj — Letošnja kranjska proslava Prešernovega dne, združena s podelitvijo Velikih in Malih Prešernovih plaket kulturnim skupinam in posameznikom za uspešno in ustvarjalno ljubiteljsko delo, je v soboto, 7. februarja, potekala v prenovljenem, lepo urejenem kulturnem domu v Stražišču. O Prešernu in drobcih iz njegovega življenja je spregovoril Franc Drolc, ki je ob koncu dejal, da je Prešernov dan in letos tudi Levstikov jubilej izločica za vprašanje, koliko smo zdaj in tu kot literarno občinstvo, koliko smo večji, močnejši in globlji.

Komisija za podeljevanje Prešernovih plaket pri Kulturni skupnosti Kranj je letos prejela šest predlogov za Veliko in dvanajst predlogov za Malo Prešernovo plaketo. Izmed njih je izbrala pet skupin in posameznikov za Veliko in deset za Malo Prešernovo plaketo.

Veliko Prešernovo plaketo so prejeli: **igralska skupina Prešernovega gledališča**, ki je s svojim plodnim in požrtvovalnim delom odločilno prispevala k obnovitvi gledališča življenja v Kranju po ukinitvi poklicnega gledališča; **Saša Šubic**, mentor dramske sekcije Solskega kulturnega društva Osnovne šole Janko in Stanko Mlakar v Senčurju, ki je postala pravo kulturno žarišče kraja; **Kino klub Duplje**, ki je v petih letih obstoja dosegel vidne rezultate in priznanja; **Solski orkester Pionirskega KUD Osnovne šole Davorin Jenko v Cerknici**, ki se je v osmih letih nenehne umetniške razstavi razvil v pomemben glasbeni ansambel na svojem področju; **tamburaški orkester Bisernica** iz Reteča.

M. Volčjak

Sedem Prešernovih nagrad in 15 nagrad Prešernovega skладa

Ljubljana — Letošnja osrednja proslava Prešernovega dne, slovenskega kulturnega praznika je prvič potekala v Cankarjevem domu. V petek, 6. februarja, so se je udeležili številni predstavniki slovenskega javnega in kulturnega življenja. Slavnostni govornik je bil Jože Ciuha, predsednik Društva slovenskih likovnih umetnikov. O novem načinu kandidiranja na naše najvišje priznanje na področju kulturnega ustvarjanja je spregovoril predsednik upravnega odbora Prešernovega skладa Bogdan Osolnik, ki je poudaril, da še nikoli doslej ni prispele toliko predlogov, kar 121; 43 za Prešernovo nagrado in 78 za nagrade Prešernovega skladu. Izmed njih je upravni odbor izbral sedem nagajenjev, ki so prejeli Prešernovo nagrado, in 16 nagajenjev Prešernovega skladu.

Režiser **Jože Babič** je Prešernovo nagrado prejel za življenjsko delo na področju gledališke, filmske in televizijske režije, akademski slikar **Janez Bernik** za likovne stvaritve v zadnjih letih, režiser **Mile Korun** za režijo v slovenskih gledališčih, pripovednik in eseist **Filip Kumbarovič** za življenjsko delo na področju leposlovnosti, esejistike in teatralogie, igrača **Majda Potokar** za igralске stvaritve v Drami Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani, akademski slikar **Gabrijel Stupica** za življenjsko delo na področju likovnega ustvarjanja ter pesnik in dra-

Kulturni klicaj

Sarajevočani pred polprazno dvorano

Preteklo sredo naj bi v Prešernovem gledališču svečano odprli, svečano predali nagrado ter vsekakor uspešno začeli letosni Teden slovenske drame '81. Tako naj bi bilo, vendar na žalost ni bilo v soglasju z željami, v soglasju s celotnim kulturnim praznikom. Tokrat ne bi omenjali »kiks« organizatorja (slabo pričgane luči...) , opozorili bi na »kiks« celotnega mesta.

Otvoritveno predstavo je organizator zaupal sarajevoškemu Kamernemu teatru 55, ki prav v letošnji sezoni praznuje pomembni delovni jubilej. Prav je tako. Z uprizoritvijo so dokazali, da so celotnemu Tednu postavili zelo močan kvalitetni predstavni. Svoje igralske sposobnosti so izkazovali komaj polovici dvoran. Druga polovica je bila namreč prazna.

Ob dejstvu, da bi samo slovenski živelj Kranja moral napolnit pet dvoran kranjskega gledališča in ob dejstvu, da dela v Kranju veliko delavcev iz bratinskih republik, je polprazna dvorana porazen rezultat naših prizadevanj po »kulturno ljudstvu...« Tako prazna dvorana je nezaupnica sbratstvu in enotnosti, vsem našim visoko zapisanim besedam po medsebojnih kontaktih, po spoznavanju... Gostovanje umetnikov od drugod, iz drugih republik seveda ni samo kulturni dogodek, v prvi vrsti je to tudi pomemben političen dogodek, vendar se mi v bistvu tega komaj zavedamo.

Prazna dvorana je diskvalificirala napore sarajevoških gledališčnikov. Niso spraševali po sprejemih, tuk pred predstavo so le bojazljivo vprašali kako bo s publiko? V dvorani so sedeli najzveznejši ljubitelji gledališča, ki kljub izjemnemu aplavzu niso mogli povsem opraviti odsotnosti drugih... In ti drugi imajo čas, da prihite pozdrvit celo krajanje iz sosednje krajevne skupnosti, ko se pripeljejo z vozom kulturnih dobrat ter nastopajo pred polnimi dvoranami. Kako se torej Sarajevočanom opraviti, kako jim razložiti še kulturno dioptrijsko in kako jim končno opraviti vabilo na gostovanje.

Kaj radi se hvalimo, da smo Prešernovo mesto, da smo dediči velikih duhov. Priznajmo, da mnogokrat nespametno to dedičino zapravljamo, zapravljamo tudi tiste pridobitve na katere se sklicujemo...

Kako in kdaj bomo to kulturnopolitično blamažo z dejanjem (ne z besedami) ovrgli ter lahko srečni ugotovili, da znamo biti resnični gostitelji ob zahtevi, da nas tudi drugi spoštujejo in cenijo?

Matija Logar

Nihalo

Tržič — Drevi ob 18.30 boste lahko prisostvovali predstavitvi **Nihala**, posebne literarne številke Tangente. Pridelitev bo v prostorih tržiške knjižnice, dela avtorjev bodo predstavili člani tržiškega gledališča.

Tomo Križnar

Z MOPEDOM PO JUŽNI AMERIKI

5

Zjutraj sledi obvezno filmanje. Indijanci skrijejo japonske tranzistorje, slečo majice z napisom I like John Travolta, otroci steklenice od pepsi zmečejo v reko ... med kolibami iz pragozdnega listja škloca in brni, da se komarji vsi zbegani dopletejo proč. Frank hoče pritisniti tudi golo oprsje lepotice. Vaški veljak zahteva dodatni dve steklenici Johny Walkerja. Ko jih dobi, hočejo pozirati tudi druge.

Sledi ogled avških kuhinjskih pripomočkov. demonstracija priprave ognja z desko in vrtečo se palico, razstava folklornih oblačil in mask. Mimo-grede: maske so sposojene pri sosednjem plemenu, mislim, da pri Ibarih, ki trgajo ali so trgali glave in jih mehčali v velikost onih obeskov za ključe ali vratno ogledalce v avtomobilu, vendar to ni vrlih Kalifornijev prav nič motilo. Ko je vsak prejel tudi spominsko puščico, ki je vsteta v ceno turističnega paketa tega izleta za okroglih sto naših starih jurjev, smo se zadnjič skupaj slikali, razdelili zadnje cigarete in se, dobro zavedajoč se svoje pomembnosti in rasne vrednosti, pogumno podali nazaj na dva dni truda in naporov dolgo stezo proti Missihualliju. Vodič važno nosi puško, vsak hip pripravljen na streln. Včasih nas ustavi, posluša v gozd, dramatično zvija obrvi ... Blizu reke si začne zadovoljno poživljavati.

Vroče je. Tako je vroče, da ne morem več čepeti na motorju. Zavijem na stezo med bananovice in zaledjem. V senci pahljačastih listov je prijetno. Banane so še zelene. Globje v gozdu se sliši sekanje. Može v širokih hlačah režejo šope, jih razkosavajo, perejo in sortirajo v znane embalaže Chichita. Ekvador je največji izvoznik banan na svetu. Tu južno od Guajaquilskega zaliva ob Tihem oceanu zaradi vlage in vročine še poseben obrode. Huan prinese polno naročje že rumenih banan. Bašem se do onemoglosti.

Potem odgovarjam na vprašanja. Nič ne vedo o svetu zunaj zelenega zlata. Nihče ni videl pravih šol. Kmalu ko so shodili, jih je oče vzel s seboj na plantajo. Za ves dan sestavljanja kartonastih škatelj so tudi kot otroci dobili nekaj suklej. Kupiti je bilo treba obleko, čevlje, mačeto. Otroci se rode tako mimogrede.

»Kako je, fantje, zdaj kaj s politiko?«

Debelo me pogledajo. Molče. Potem pravijo, da morajo nazaj na delo. Izpod čela gledajo za mano.

Goltam deseto pepsi tistega dne, ko pride mimo možakar z velikim podolgovatim zabojem na ramu. Previdno ga položi na tla, trije osmrkani otroci v strganih cunjah in suha bosa ženica se ustavijo, ko me poprosi za vbgajme.

»Za duhovnika, ni zame, da bo imel mali jamo, kot se za kristjana spodobi ... Daj, gringo!«

»Kako je umrl otrok?«

»Ne vem, nihče ne ve. Kar že noč ga je vzelo! To je že drugi letos.«

Iz kantine se prikaže policaj. Panamski klobuk, pas z revolverjem in objesten surov pogled ... Pred njim gre strah, tišina, pogled v tla.

Mož se zdrzne, nadene krsto ... Pogrebci zginejo proti griču.

Neskončni gozdovi banan me spremljajo dalje proti jugu.

Levo so prvi obronki Andov, desno se sveti pacifiška obala. Zeleni šopi so zaviti v plastiko po novem ameriškem načinu. V izvoz gredo le prebrane banane. Včasih tudi polovico pridelka pomečajo v morje. Izvoz nadzira več-nacionalna United Fruit Company.

Proti večeru je zrak nabit z neznosno vlagom. V oči se mi zaletavajo vse vrste mrčesa. Nekakšne leteče gosenice me skoraj vržejo z motorja. Treba bo prespati. Tropski hoteli so razmeroma dragi, obvezno

improvizirani, za 3 dolarje dobiš samo ležišče z umazanim vzglavnikom brez rjuhe, vrata se ne zaklepajo ...

Zavijem na tihomorsko peščino. Pognem spalno vrečo, k nogam stisnem vrednejšo kramo, motor privežem z vrvjó okrog pasu in se predam krasnemu sončnemu zahodu. Te barve, te kreacije svetlobe ... Za koliko so prikrajšani ljudje doma v foteljih! Bolje je biti živ v jarku kot mrtev na kavču ...

Nekaj mi pljuske v obraz ... hudič, vsa spalna vreča je že namočena, v istem hipu se motor podre name, plima je spodnjega kol, s katerim sem ga podprt. Veter vleče, zvezde fantazirajo, proti jutru bo že. Umaknem se med kokosove palme. Komarji navale z vso požrešnostjo. Vseh brenkov, pikov in tečnob so. Če se zavijem v vrečo, se potim, če se odpnem, mi je znoret.

Skrokan poženem na cesto. Nobena luč ne dela. Za srečo je svetla luna. Morilske luknje, mastna ilovica ... za hrbotom zavilijo gume, da sem mi dvigne celo kredelo puranjih mrvljincev; tovornjak, ravno tako brez luči, huškne bočno v noč.

Sredi ceste leže postave. Banditos? Kje neki. Delavci s polj sladkornega trsa so se ga malo našeli.

»Kako je kaj, fantje?«

»O, ooo amigo. Nagni, prima je.«

Najmanj 60 % špirit. Začutim ga, še predno mi pada med želodčne gume. Nobenih komarjev ni več. Pes, ki me liže po obrazu, ko lepo zložen kraj drugih tonem v sanje, me prav nič ne moti. Diši mu moja sapo. Amigosi smo. To je glavno.

Fantastično, kako se more tip pokrajine kar tako nenadoma spremeniti. Še ravnikar so me dolgočasile zelenje plantaže, potem pa kar naenkrat kupi peska na cestah. Nekaj kilovih kaktusov opuntije tam proti presušenim gricem. Drugačen zrak, spremenjeni ljudje ... V desetih minutah iz tropov v puščavo. Nekje sem bral, da je ta hitri prehod posledica hladnega Humboldtova toka in se vleče daleč na jug, tam je Atacama, vse do srednjega Čila. Motor ga biksa. Noč vžgati, nikamor noč. Sredi peska previjem vse, kar morem. Jezen in vesel ugotovim, da je le zmanjkal bencina.

Samotni konj

JOŽE VIDIC:

Vojni zločinec

3

FRANC FRAKELJ

Zenska je imela rjave lase, dolge okoli 50 cm, oblečena v volneno svetlozeleno jopicu, pod njo še ena modra jopica iz debelo pletene volne. Ustreljena akozi vrat, brez krila, v kratkih sivih nogavicah, brez čevljev. Pri njej ni bilo mogoče najti nobenih posebnih znakov, nobenih listin.

Belačeva sestra Alojzija Škraba je bila prijateljica Romane Ukmar in jo je po opisu takoj prepozna.

Ce koga moti to, da sem prej zapisal, da so jih pobili s koli, pri Romani pa Belač omenja strel skozi vrat, naj povem, da pri vseh drugih Ukmarjevih Belač ne omenja strelnih ran, pač pa rane, zadrobljene od topih in ostrih, verjetno leseni predmetov (kola, kopita puške ipd.)

Dan pred smrtjo se je Romana v hodniku domobranske postojanke, ki ga je ribala na kolenih, za trenutek sama srečala s sorodnikom, ki je bil tudi zaprt v tej postojanki in je zdaj upokojeni učitelj ob slovenski obali. Temu sorodniku je Romana povedala, da jo je v dveh dneh posilila vse Frakeljnova »elite«.

Domobraska postojanka na Barju je bila v dveh stavbah: v sofi in v bivši Mokarjevi trgovini na Ižanski cesti nasproti šole. Med postojanko in prvo hišo v Črni vasi je bila speljana žična ograja, s katero je bila obdana Ljubljana med vojno.

Crna vas je najdaljša vas na Barju. Hiše so razvrščene ob desni in lev strani ceste, ki drži v notranjost Barja. Takrat je bilo v vasi okrog 30 hiš s približno 300 prebivalci. Pri vsaki hiši

so imeli malo zemlje, redili so po nekaj glav živine, se ukvarjali s prevozom blaga s konji, prodajali so solato in druge poljske pridelke na tržnici in če je bilo le mogoče, so si moški poiskali službo v mestu.

Kmetje spomladi trebijo travnike. Frakelj pa je sklenil, da bo Barje »očistil« na jesen. Črna vas je bila prva, v kateri se je lotil temeljitega trebljenja. Vas je bila najbližja postojanke.

Kaže, da se je Frakelj v mladosti v katoliškem vzgojnem zavodu nalezel strahovitega sovraštva do mladih deklet. Brez usmiljenja jih je pobijal, še prej pa z zapornicami izvajal nenormalne seksualne orgije po sistemu »dvanaest na eno«. Lep obraz, toda črna in zapeljiva duša, tako so ga učili. Zlo na tem svetu je spočeto od žene, ki jo satan se vedno izrablja v svoje namene. Tako je menil Frakelj in skladno s tem prepričanjem je z užitkom moril mlada dekleta.

Od desetih zvečer do polnoči si je patrolja ogledala okolico vasi. Ko so ugotovili, da o partizanih ni ne duha ne sluha, so potrklali na vrata Lenarčeve hiše. Zakonca sta imela dve mlaodečni hčerki in dva še mlajša sina.

Nocoj bo konec družinske sreče. Ze čez nekaj ur bo družina štela dva člena manj. Nocoj se bodo spet sprostile Frakeljove morilne strasti.

»Kaj pa vas nosi tod okrog v tako pozni ur?« se je čudil Lenarčič, ko je odpril vrata.

»Božja milost,« je odvrnil Frakelj, ki je imel vedno srbečo piko na jeziku.

»Nocoj bosta sveti Peter in Lucifer sprejemala goste.«

Lenarčič je pobledel: »Pa ja ne mislite ...«

»Nocoj nič ne mislim, nocoj delam,« ga je prekinil in povzdignil glas. »Vaši hčerki naj se hitro oblečeta, z namij pojdet.«

Na Frakeljnov namig je tolpa planila v spalnico in dekleti potegnila iz topnih postelj. Plaho sta zrli v nočne prikazni in nista se mogli takoj znati, kaj se pravzaprav dogaja. Ščipali so ju spredaj in zadaj, poskakovali sta in se branili, misleč, da gre za navadno fantovsko nagajanje.

»Zaslišali ju bomo in če sta nedolžni, bosta že zjutraj nazaj,« je pojasnil Frakelj, in kdor ga ni poznal, je še upal na vrnitev odpeljanega svojca.

Od Lenarčiča so šli k Škrabu, kjer so arretirali mamo in hčerko. Jakob Škraba, mož in oče arretiranih, je vprašal Frakeljna: »Naj vzameta s seboj odejo, denar in perilo?«

»Nič, ničesar,« je pribil. »Zjutraj bosta že doma. Samo zaslišali ju bomo. Zenske so ponoči bolj zgvorne kot podnevi.«

Od Škrabov so šli k Meliku, kjer sta bili doma samo mati Marija in njena 12-letna hčerka Frančka. Očeta Franca in sina Slavka so imeli že dva dni zaprta v barjanski šoli. Frančko so odpeljali k družini Zagari, ki je stanovala v leseni baraki. Prišla je iz luke vasi, katero so Italijani upeljili, in se zato začasno naselila v Črni vasi.

Franc in Marija Melik sta imela 16 otrok, vendar jih je polovica umrla že v rani mladosti. Sinovi Franc, Milan in Anton so bili v partizanih.

Frakelj je Melikovo hišo tako temeljito »očistil«, da do konca vojne ni bilo nikogar več v hiši. Zjutraj so njegovi domobranci odpeljali še dva konja, šest krav, dva prašiča, vse kokoši, pokradli obliko, hrano in sponi, kar so dobili.

KLADIVAR

TOVARNA ELEMENTOV ZA AVTOMATIZACIJO

Komisija za delovna razmerja delovne organizacije »KLADIVAR« ŽIRI

objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. TEHNIČNEGA KOMERCIALISTA ZA HIDRAVLIČNO PROGRAM (1)

(delo na hidravličnem programu v prodajnem)

Pogoji:

višja strokovna izobrazba strojne smeri ali z delom ne delovne zmožnosti in 4 leta delovnih izkušenj

2. VODJE KUHINJE (1)

(vodenje dela v kuhinji)

Pogoji:

končana poklicna šola za kuharje ali z delom pridobljene delovne zmožnosti in 3 leta delovnih izkušenj

3. VZDRŽAVALCA I (1)

(vzdrževanje strojnega parka)

Pogoji:

končana poklicna šola za strojne ključavničarje z pridobljene delovne zmožnosti in 3 leta delovnih izkušenj

4. STRUGARJA V VZDRŽEVANJU (1)

(delo na stružnici)

Pogoji:

končana poklicna šola za strugarje ali z delom pridobljene delovne zmožnosti in 3 leta delovnih izkušenj

5. ŠOFERJA OSOBNEGA AVTOMOBILA (1)

(vožnja osebnega avtomobila, po potrebi tudi tovornjaka)

Pogoji:

končana osnovna šola, uspešno opravljen tečaj motornih vozil, vozniki izpit iz B in C kategorije delovnih izkušenj

6. ČISTILCA (1)

(čiščenje proizvodnih prostorov)

Pogoji:

končana osemletka

ter ponovno objavlja prosta dela in naloge

1. SAMOSTOJNEGA KONSTRUKTERJA (1)

(samostojni razvoj hidravličnih komponent in v razvojnem oddelku Škofja Loka)

Pogoji:

visoka strokovna izobrazba strojne smeri oziroma z delom pridobljene delovne zmožnosti in 4 leta delovnih izkušenj

2. NORMIRCA (1)

(normiranje v proizvodnji)

Pogoji:

višja strokovna izobrazba strojne ali organizacijske smeri z delom pridobljene delovne zmožnosti in 4 leta delovnih izkušenj

</div

Rad bi bil radioamater

Kranj — Postati radioamater ni težko. Težje je postati dober radioamater. Vse skupaj pa vseeno ni tako zapleteno, saj imamo v Kranju radioklub, ki deluje že vrsto let in uspešno usposablja ter usmerja mlade v ta zanimiv in ustvarjen konjiček.

V kranjskem radioklubu si prizadajo pridobiti mlade že v sedmem in osmtem razredu osnovne šole. Usposablja jih v začetnem tečaju za radioamaterje-konstruktorje, kjer spoznavajo elektrotehnične elemente, njihovo delovanje in povezavo. Pomembno je tudi praktično delo. Mladinci na tečaju sestavijo vsak svj sprejemnik.

Se več ustvarjalnosti zahteva nadaljevalni tečaj za konstruktorje. Tu slušatelji izdelajo ojačalec za svoj radio. Oba tečaja konča približno dve tretini mladih, ki jih potem za nadaljnje usposabljanje ni treba več posebej navduševati.

V prvem od tečajev za radioamaterje-operaterje, ki traja 27 ur, slušatelji pridobijo znanje za govorne

zveze prek radijske postaje. Poznati morajo osnove elektro in radiotehnike, sestavo oddajnikov, sprejemnikov in anten, obvezno pa je tudi praktično delo na radijski postaji. Po opravljenem izpitru operater dobri svoj pozivni znak, če je star več kot osemnajst let, lahko tudi dovoljenje za lastno radijsko postajo, sicer pa vzpostavlja zveze na klubski.

Tečaj za radiotelegrafiste traja več kot sto ur in je dosti težji od prejšnjih. Osip je zato precejšen, vendar pa tisti, ki so pri izpitru uspešni, ostanejo zvesti in delavnici v radioklubu. Udeležujejo se tudi raznih tekmovanij v republiškem, zveznem, evropskem in celo svetovnem merilu, na katerih morajo v dolženem času vzpostaviti čim več zvez.

Zanimivi so načrti kranjskega radiokluba. Pripravljajo se na zvezke prek radioamaterskega satelita, žal še nimajo dovolj denarja za nakup predajnika, in na »lov na lisico« oziroma iskanje skritega oddajnika.

A. Friškovec

BALADA O NEKEM AVTOBUSU

»Sem ena mnogih modernih nomadov,« piše bralka, »vsek dan se vozim v službo na relaciji Jesenice-Kranj in obratno. V petek, dne 23. januarja ob 15. uri sem čakala avtobus na Laborah, že deset minut pred prihodom, tistega, ki pelje proti Planici. Točno ob uri sem ga zagledala in desni smernik se je že nakazoval. Pohitela sem proti prvim vratom in tovarju pred mano se je že povpel v avtobus.

Meni pa ni tako urno uspelo. Postajališče je bil na debelo pokrito z ledom in snegom. Hitela sem, kar se je tako dalo, a avtobusna vrata so se pred mojim nosom zaprla. Zaklicala sem, naj počakajo, avtobus je pretegnil, se ustavil, a vrata se niso odprla. Bila sem obupana, saj imam naslednji avtobus šele čez uro.

Kaj si je vendarle mislil voznik avtobusa, zakaj mi ni ustavil? Še to: avtobus je bil SAP Ljubljana in registrska številka LJ-292-542, tovarš voznik pa je nosil temna očala.«

Vas čisto in povsem razumem, bilo mi je dano dneve in dneve prezebatati na avtobusnih postajališčih in biti prepuščen na milost in nemilost avtobusarskih dobril ali slabih volj. Avtobusi so ali krepko zamujali, avtobusi niso »gorjeli, češ, da so prepolni, avtobusi so kar mimo peljali, češ, da so brzi. Ali pa jih enostavno sploh ni bilo. Menim, da bi bil že skrajni čas, da pri teh medkrajevnih avtobusnih prevozih naredijo več reda, več odločnega reda, sicer bo še več nejevoljne in hude krvi. Se posebej zdaj, ko je že več kot očitno, da marsikdaj raje pustimo avto v garaži in počakamo na avtobus, kajti bencin postaja predrag...«

MAJHNA, A OCITNA NAPAKA

Radovljica — Letosna podelitev gorenjskih Prešernovih nagrad je bila predvidena na Bledu, v radovljiski občini. Zato je tudi kulturna skupnost Radovljica napisala vabilo za slovesnost in vabilo je bilo kar lepo, če ne bi zbolda v oči majhna, a očitna in nesprejemljiva napaka, ki si jo kulturniki nikakor ne bi smeli privoščiti.

Na vabilu je namreč pisalo, da vabilo na slovesnost: kulturne skupnosti Gorenjskih občin. Res je, da se Gorenjska piše z veliko začetnico, gorenjske občine pa bi zaenkrat še vedno pisali le z malo...«

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU

OB NJEGOVI 750-LETNICI

(76. zapis)

Zapis o Medvedovi oboževanki Grosovi Katici (pisala se je Kozelj; pri Grosu se je reklo le po domačiu) je vzpodobil nekatere moje znance in neznance, da so mi sporočili še nekatere podrobnosti o pesnikovi poslednji romanci. — Tako sem zvedel, da je bil poznejši Katicin sprog, Italijan po rodu, v onih časih zaposlen kot električar v Žirovnici in se kot tak seznanil z lepo domačinko, Grosovo hčerko. — In da je Katica vzel s seboj na Laško tudi nekaj rokopisov pesmi, ki jih ji je poklonil Anton Medved. (Rokopisi so še ohranjeni pri sorodstvu Katicine sestre Malke. V Mariboru? O tem se čakam sporočila).

Sicer pa je sled romance med četečim pesnikom in zalo Žirovnčanko, razvidna iz drugega zvezka Medvedovih »Poezij« iz leta 1909.

Tamkaj je natisnjena štirikitna pesem Ogjen voda. Začne pa takole: »Kaj hočeš Katinka, da zate storim, predražestna ljubica moja?« — Ob koncu pesmi pa mu Katinka kar po gorenjsko odločno odgovori: »... veš, kaj jaz od tebe želim — nič drugega — hitro me vzemil!«

No, tudi v Kamniku je ohranjenih več Medvedovih rokopisov, posvetil, zapisov. Tudi tradicija je še živa, saj ljudje, ki so pesnika poznali, radi kaj povedo o njem.

Med drugimi pogovori s Kamničani, mi je ostal še posebej v spominu obisk pri slikarici Franji Kratnerjevi.

Anton Medved je rad prihajal h Kratnarjevin na dom. Franji je bilo takrat komaj dvanajst ali trinajst let. Znala je dobro igратi na citre in lepo peti. Zato sta s pesnikom kako pesem o rožmarinu pela kar v duetu.

— Izmed vseh pesmi pa mu je bila najbolj pri srcu žalostinka o zagorskih zvonovih... Še in še mu jo je moral Franja igrati na citre in peti — ves čas pa so nesrečnega duhovnika oblivale solze. Hotel je izjokati svojo bolečino. — Umetnica mi je o ob slovesu lapidarno označila Medvedovo nrv: »Bil je mil človek, premil...«

V kamniškem muzeju hranijo bidermajersko pisalno mizico — po tradiciji nekdanjo pesnikovo last.

Utegnilo bi se zbrati toliko predmetov, knjig, slik, posvetil in drugih spominov, da bi spričo tolikih slikarskih galerij in zbirk, slejkojprej dobili tudi spominsko sobo pesnika Antona Medveda. Seveda v okviru muzeja — ki jo ima najbrž že sam dije časa v načrtu?. Tudi sam sem pripravljen odstopiti svojo, resa bolj skromno, »medvediano« v ta namen.

SMRT V POMLADI

Tako gre počasi tudi ta pripoved o kamniškem domačinu pesniku Antonu Medvedu h koncu. Priznam, kar preveč sem se o njem razgovoril — bolj kot o drugih Kamničanih. A bil je Anton Medved tako srčno dober mož in plemenit človek — nobenih senc ni imel v svojem značaju, četudi je bil tolikrat oklevetan.

Občutljiv kot je bil — pravi pesnik mora biti občutljiv. Koseski najbrž ni bil — je iz leta in lepo bolj hiral od bolečin in razočaranj. Tako, da je bil že s tridesetimi leti ves živčno razrahlan in bolan na prebavilih. Vedel je, da bo moral še mlad umreti — komajda je izpolnil štirideset let.

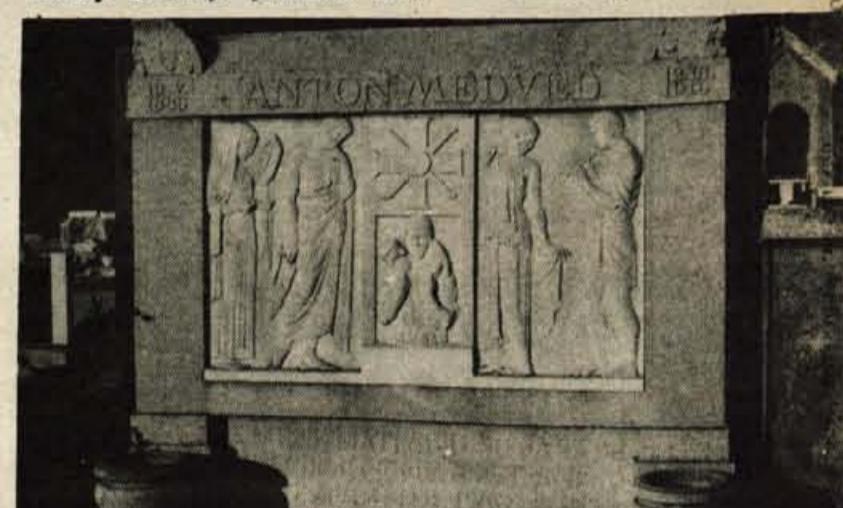
Ceravno je v pesmi prosil: ... »sako pride bela žena, naj ne pride v lepi pomladni...« — je vendarle prišla: pesnik Anton Medved je umrl 12. marca 1910 na Turjaku. Tudi smrt mu ni hotela ustreči...

GOROB NA ŽALAH

S Turjaka so pesnika prepeljali v Kamnik. Voz s pokojnikom so spreminali njegov prijatelji in nekateri Kamnički meščani. Ko je povorka šla skozi Ljubljano so se oglastili zvonovi vseh mestnih cerkva.

Leta 1934 so postavili Medvedu lep in velik nagrobnik. Izdelal ga je takrat zelo znani slovenski kipar Svetoslav Peruzzi. Na kamnitem sarkofagu, ki ga kraste pomenljivi reliefi, so vklesane pesnikove lastne besede:

A mene, mati, spreminja tvoj poslednji rek, da smrt je boljša kot življenje prazno in pesem lepa kot nje daljni jek.

Nagrobeni spomenik pesniku Antonu Medvedu na kamniških Žalah

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

Rišč: Jelko Peternej

Priredba: M. Zrinski

124. Koroški glavar Šenk, kranjski plemenitaš Ludovik Kozjak in še veliko drugih imenitnih vitezov je bilo pritem ujetih, to pa le zato, ker jih Turki niso hoteli umoriti, mislec, da dobijo zanje visoko odkupnino. Ostanki, seveda revni, kristjanske vojske pa so se umaknili v gospode. Po deželi jim še nihče ne more več zapreti poti na Kranjsko, zato so kar poprek drveli naravnost proti njeni sredini...

125. Veselo je vstajalo sonce in obsevalo polja in travnike stiškega samostana. Par za parom je stopal v procesiji za križem iz kloštra. Spredaj so hodili menihi, za njimi vitezi, kot Peter s Kozjaka, Janez Mačerol z Mačerolca, pa vitez Ravbar s Kravjaka in še drugi. Za temi so stopali kmečki ljudje, ki jih je bila velika množica. Na velikem travniku pri cerkvici Matere božje na Muljavi je bilo ogromno ljudi. Vsi so bili veseli, brezskrbni, ali pa zatopljeni v molitev. Menihi in vitezi so bili že bližu cerkvic.

126. Kar se zasliši od vzhoda znani in grozoviti krik: »Alah! Alah!« In kot bliskovit odgovor se začuje beseda: »Turki!« Čez Bojanji vrh so dirjali turški konjeniki na ravno po travniku proti množici. Tudi od severa, od kloštra, so vrele čete Turkov. Strah prevzame ubogo ljudstvo. Turki pridero nadnje kot jastreb nad piščeta. V hipu se dvigne vptje do neba in vse že beži. Večji del ljudi je uspel pobegniti v cerkev in na obzidano pokopališče, nekoliko v bližnjo hosto, ostalo pa je tavalo sem intja.

GORENJSKI SEJEM KRANJ

Razpisna komisija razpisuje prosta dela in naloge

DIREKTORJA

Za direktorja je lahko imenovan, kdor izpolnjuje naslednje pogoje:

- je državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori,
- ima visoko ali višjo izobrazbo ekonomske, pravne ali tehnične smeri,
- ima znanje enega svetovnega jezika,
- ima najmanj pet let delovnih izkušenj,
- je moralno in politično neoporečen.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev je treba predložiti v 15 dneh po razpisu v zaprtih kuvertah priporočeno na naslov Gorenjski sejem Kranj, Kranj, Staneta Žagarja 27 – za razpisno komisijo.

O izboru bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po končanem razpisu.

vabi k sodelovanju vestne, izkušene in dinamične sodelavce za opravljanje del in nalog

1. KLJUČAVNIČARJE

Pogoji:

- poklicna šola ali priučen delavec z enim letom delovnih izkušenj

2. STRUGARJE

Pogoji:

- poklicna šola – praksa zaželjena

3. REZKALCE

Pogoji:

- poklicna šola ali KV strugar,
- delovne izkušnje na rezkalnem stroju

Ce ste pripravljeni delati na zgoraj omenjenih delih in nalogah, kar boste tudi praktično dokazali svoje šolsko z delom pridobljeno znanje, ter želite svojo strokovno sposobnost uveljaviti v kolektivu, kjer so stimulativno urejeni dohodki in možnosti rešitve stanovanjskega vprašanja in ste pripravljeni svoj odnos do dela dokazati med dvomesecnim poskusnim delom, potem razmislite in pošljite prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev Splošni službi Avtokovinar, Skofja Loka, Kidričeva cesta 51, v 15 dneh po objavi.

KOVINOSERVIS
Prešernova 15
Jesenice

Obor za delovna razmerja ponovno objavlja prosta dela in naloge

1. SEKRETARJA – KADROVNIKA 2. PROJEKTANTA 3. NABAVNEGA REFERENTA

Kandidati morajo poleg splošnih z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še:

pod 1.:

- višja strokovna izobrazba pravne ali upravne smeri,
- 36 mesecev delovnih izkušenj in moralno politične vrline,
- poskusno delo traja 3 mesece

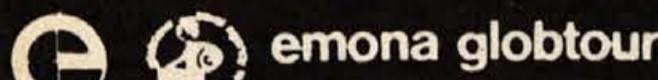
pod 2.:

- višja strokovna izobrazba strojne smeri,
- 36 mesecev delovnih izkušenj, zaželeno poznavanje tehnologije gradnje s tunelskimi opaži v gradbeništvu,
- poskusno delo 3 mesece

pod 3.:

- srednja strokovna izobrazba ekonomske ali strojne smeri,
- 18 mesecev delovnih izkušenj,
- poskusno delo 1 mesec

Ponudbe na razpisana in objavljena prosta dela in naloge, priloženimi dokazili o zahtevani izobrazbi naj kandidati pošljete v roku 15 dni po objavi razpisa na naslov Kovinoservis Jesenice Prešernova 15.

SEJMSKI PROGRAM POMLAD 1981

MUENCHEN: ISPO, 14. mednarodni sejem športnih artiklov

letalo, 3 dni, odhod 26. februarja 1981

VERONA: mednarodni kmetijski sejem

avtobus, 1, 2 in 3 dni, odhodi med 7. in 13. marcem 1981

MUENCHEN: IHM, 33. mednarodni obrtniški sejem

letalo, 3 dni, odhod 17. marca 1981

avtobus, 4 dni, odhod 19. marca 1981

BASEL: DIDACTA

avtobus, 4 dni, odhod 25. marca 1981

DUESSELDORF: mednarodni sejem EUROSHOP

letalo, 4 dni, odhod 6. aprila 1981

ZIMA 1981 IN MINI POČTNICE

Portorož, Poreč, Vrsar, Rab, Hvar, Čateške Toplice, Radenci, Dolenjske Toplice, Bled, Kranjska gora, Gozd – Martuljek, Jezersko, Bovec, Kalič. PO DOGOVORU IN NAROČILU ORGANIZIRAMO IZLETE ZA ČLANE SINDIKALNIH ORGANIZACIJ IN RAZLIČNIH DRUŠTEV.

POTREBUJETE RENT A CAR? Avtomobil si boste zagotovili, če ga boste pravočasno rezervirali.

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

VSE POSLOVALNICE GLOBTOURA

70/6-81

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja TOZD GOSTINSTVO Kranj naslednja prosta dela in naloge

1. KNJIGOVODJE OSNOVNIH SREDSTEV, DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE
2. RECEPTORJA
3. KUHARJA II
4. VODJE IZMENE V KUHINJI
5. TOČAJA I
6. SKLADIŠČNEGA DELAVCA
7. TOČAJA II
8. CISTILKE (2 DELAVKI)

Pogoji za sprejem:

- pod 1. – ekonomska srednja šola in 2 leti delovnih izkušenj,
- poskusno delo 2 meseca
- pod 2. – ekonomska ali hotelska šola ali gimnazija in 2 leti delovnih izkušenj,
- znanje dveh tujih jezikov,
- poskusno delo 2 meseca
- pod 3. – poklicna gostinska šola in 2 leti delovnih izkušenj,
- poskusno delo 2 meseca
- pod 4. – poklicna gostinska šola in izpit za VKV kuharja,
- 3 leta delovnih izkušenj,
- poskusno delo 3 meseca
- pod 5. – poklicna gostinska šola in 2 leti delovnih izkušenj,
- poskusno delo 2 meseca
- pod 6. – NK delavec s 6 meseci delovnih izkušenj,
- poskusno delo 1 mesec
- dodatni pogoj: – tečaj za skladiščnika
- pod 7. – priučen gostinski delavec in 1 leto delovnih izkušenj,
- poskusno delo 1 mesec
- pod 8. – NK delavka s 6 meseci delovnih izkušenj,
- poskusno delo 1 mesec

Za vsa navedena dela se sklene delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene ponudbe z dokazili sprejema kadrovskega oddeleka v Kranju, Koroska cesta 5, 15 dni po objavi.

Kandidati bodo o izidu obveščeni v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

Komisija za delovna razmerja objavlja na podlagi sklepa

1. 3 PROSTA MESTA NA DELEH IN NALOGAH ZA OBLIKOVANJE KRUHA IN PECIVA

2. 2 PROSTI MESTI ZA OPRAVLJANJE MANJ ZAHTEVNIH DEL IN NALOG

Pogoji:

- pod 1.
- kandidat mora imeti poklicno šolo
- pod 2.
- kandidat mora imeti končano osmiletko
- pod 1. in 2.
- od kandidatov zahtevamo:
- izmenško delo ponoči v posebnih pogojih,
- delo v praznikih in nedeljah,
- poskusna doba dva meseca,
- da ima urejeno stanovanjsko vprašanje

Prijave vložite v 8 dneh po objavi na upravo Žito Ljubljana, TOZD Pekarna Kranj, Dražgoška 8.

Komisija za delovna razmerja razpisuje naslednja dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

Vodje prodajno-finančnega sektorja (1)

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev mora izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visokošolska izobrazba ekonomske ali tehnične smeri
- romski z delom pridobljene delovne zmožnosti,
- 5 let delovnih izkušenj na odgovornejših ali vodilnih delih v gospodarstvu,
- da ima pravilen in ustvarjalni odnos do uveljavljanja in poupravljanja in da je družbenopolitično aktivен,
- da je pri svojem delu uspešen in kaže vodstvene in organizacijske sposobnosti,
- da izpolnjuje pogoje, ki jih zahteva družbeni dogovor uresničevanja kadrovske politike v občini Skofja Loka

Z delom pridobljene zmožnosti se ugotavljajo po pravilih. Kandidat bo izbran za mandatno dobo 4 let.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev se jema splošni sektor 30 dni po objavljenem razpisu.

Izbira med prijavljenimi kandidati bo opravljena v 15 dneh po preteku objave.

Kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 15 dneh po sprejetem sklepu o izbiri. Izbrani kandidat bo sklenil delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Najboljši trije v tretji moški skupini: Marjan Šivic, Jaka Šporn in Franc Guzelj — Foto: J. Košnjek

ALPSKO SMUČANJE

Mojstri tudi na smučiščih

Skoraj 250 samostojnih obrtnikov, pri njih zaposlenih delavcev in učencev v gospodarstvu, upokojenih obrtnikov in zaposlenih na združenjih se je udeležilo nedeljskega gorenjskega tekmovanja v veleslalomu na Starem vrhu — Jeseničani skupni zmagovalci

STARIH VRH — Obrtno združenje iz Škofo Loke je ob pomoći loškega Smučarskega kluba Alpetour v nedeljo na Starem vrhu priredilo V. veleslalom obrtnikov Gorenjske za leto 1981. Udeležba je bila izredna, saj se je v prekrasnem vremenu na dobro pripravljeni, vendar zahtevni progri sbrala skoraj 250 tekmovalk in tekmovalcev, med katerimi so bili tudi nekateri naši nekdanji znani smučarski reprezentanti in prvaki. Tekmovanja so se udeležili člani obrtnih združenj Jesenice, Kranj, Radovljica, Tržič, Domžale, Kamnik in Škofo Loka, potrdilo pa je dobro organiziranost gorenjskih obrtnikov, ki vrnino sodelujejo tudi na drugih področjih. Tekmovanje in zaključne slovesnosti se je udeležil tudi predsednik Škofoško občinske skupštine Viktor Žakelj. Predstavniki prireditelja Škofoško občinske združen-

nja se ob tej priložnosti zahvaljujejo vsem tekmovalcem za številno udeležbo, prav tako pa tudi vsem, ki so pomagali, da je tekmovanje tako dobro uspeло. Prihodnje tekmovanje obrtnikov v veleslalomu bosta organizirali kamniško osromo domžalsko združenje.

Tekmovalke in tekmovalci so bili razdeljeni v več skupin. Moški v prvo skupino do 25 let, v drugo skupino od 25 do 35 let, v tretjo skupino od 35 do 45 let, v četrto skupino od 45 do 55 let in v peto skupino nad 55 let. Enake starostne kategorije so imelo tudi ženske.

REZULTATI — ZENSKE: skupina 4 nad 45 let: 1. Slava Zupančič (Kranj); 2. Marija Križaj (Tržič); skupina 3 od 35 do 45 let: 1. Maja Mali (Domžale), 2. Maja Mihelič (Kranj), 3. Maja Porenta (Škofo Loka); skupina 2 od 25 do 35 let: 1. Romana Lakota (Radovljica), 2. Nevenka Vesović (Jesenice), 3. Breda Bernik (Jesenice); skupina 1 do 25 let: 1. Karmen Maretič (Škofo Loka), 2. Dušica Prestor (Jesenice), 3. Jana Zupan (Radovljica).

MOŠKI — skupina 5 nad 55 let: 1. Anton Stihelje (Radovljica), 2. Silvo Jeklar (Jesenice), 3. Stojan Potocnik (Radovljica); skupina 4 od 45 do 55 let: 1. Matevž Lukanc (Tržič), 2. Pavle Porenta (Škofo Loka), 3. Peter Križaj (Tržič); skupina 3 od 35 do 45 let: 1. Jaka Šporn (Jesenice), 2. Marjan Šivic (Tržič), oba sta dosegla enak čas, 3. Franc Guzelj (Škofo Loka); skupina 2 od 25 do 35 let: 1. Stane Štefančič (Jesenice), 2. Lado Starc (Jesenice), 3. Franc Kosirnik (Kamnik); skupina 1 do 25 let: 1. Tomaz Bernik (Jesenice), 2. Janez Veber (Jesenice), 3. Lado Torkar (Tržič).

Med ženskimi ekipami je zmagalo združenje Jesenice v postavi Nevenka Vesović in Dušica Prestor pred Radovljico (Romana Lakota, Jana Zupan) in Kranjem (Slava Zupančič in Maja Mihelič). Četrte so bile Ločanke, pete Domžalčanke in šeste Tržičanke. Med moškimi ekipami so prav tako slavili Jeseničani (Franc Vavpotič, Jaka Šporn, Stane Štefančič in Tomaz Bernik) pred Ločani (Pavle Porenta, Franc Guzelj, Pijo Lapanja in Pavle Kavčič) in Tržičani (Lukanc Matevž, Marjan Šivic, Stane Gaber in Lado Torkar). Sledijo Radovljčani, Domžalčani in Kranjecani. Skupni zmagovalci so postali Jeseničani pred Radovljčani, Škofoščani, Kranjecani, Domžalčani in Tržičani.

J. Košnjek

Veteranki med tekmovalkami: Slava Zupančič iz Kranja in Marija Križaj iz Tržiča — Foto: J. Košnjek

Jeseničani, Radovljčani in Ločani so zasedli prva tri mesta v ekspresnem pokalu — Foto: J. Košnjek

Kar 3500 ljubiteljev smučarskega teka se je pognoalo po smučinah na 7. trnovskem maratonu. Lep sončen dan in dobro pripravljene proge so nudile rekreativcem pravi užitek. **REZULTATI — MARATON 42 KM, MOŠKI:** 1. Reberšak (Elan Beg.) 2:02,15, 2. T. Djuričić (Kr. gora) 2:02,17, 3. D. Djuričić (VP 1098) 2:04,04; **ZENSKE:** 1. Munih (01) 2:32,11, 2. Kordež (Jamnik) 2:37,57, 3. Jelovčan (Triglav) 2:46,58, 15. **KM MOŠKI:** 1. Česnik (Gorje) 44,24, 2. Gregorič (Ihan) 44,25, 3. Premože (Dol) 45,32; **ŽENSKE:** 1. Korošec (Trig.) 54,07, 2. Kokalj (Ihan) 54,57, 3. Premože (Dol) 56,31; **PIONIRKE:** 10 KM: 1. Kosmač (Gorje) 33,20, 2. Šimenc (Dol) 34,25, 3. Kavčič (Kokrica) 34,47; **PIONIRKE:** 1. Smrekar (Dol) 34,49, 2. Nagode (Gorje) 38,54, 3. Pogačnik (Ihan) 39,01; **SLO — VOJAKI — MILICA 12 KM:** Koščak (ZEM) 59,01, 2. Zupan (VP 1098) 1:00,17, 3. Lebar (VP 2249) 1:00,19; **VETERANI NA 42 KM:** 1. Osovnik 2:27,33, 2. Dolenc 2:28,13, 3. Rozman 2:30,19. Foto: Mali

Posvet o aktivnostih RK na Gorenjskem

Večja vloga RK

Skofja Loka — Koniec januarja so se na tretjem posvetu o aktivnosti Rdečega krija na Gorenjskem sestali predsedniki in sekretarji občinskih odborov RK iz vseh gorenjskih občin. Posvetu sta se udeležila tudi predsedniki skupštine RK Slovenije Maks Klanjšček in sekretarka republikega odbora RK Slovenije Ivica Žnidaršič.

Na posvetu so predlagali, naj bi v prihodnje v okviru akcije NNNP posvetili še večji pozornost izobraževanju in usposabljanju prebivalstva predvsem glede zdravja in higiene ter tudi glede razvijanja pristnih medsebojnih odnosov. Predvsem gre tu za sosedsko pomoč, za pomoč starejšim občanom; v zimskem času, ko starejši občani le s težavo zapuščajo stanovanje in težje hodijo po opravkih, bi morali mladi člani RK in drugi aktivisti RK prav njim posvetiti posebno pozornost. Spregovorili so tudi o preventivni vzgoji v naseljih z gosto naseljenim prebivalstvom, kjer načrtovalci naselij nemalokrat pozabljajo na osnovne potrebe zdravih ljudi, vrsta gradbenih ovir pa onemogoča samostojno življenje težjih invalidov.

RK Slovenije ima že 35-letno tradicijo izobraževanja in usposabljanja prebivalstva. Številni piročniki, brošure, zloženke so na voljo prebivalstvu, v ta okvir pa sodijo tudi zdravstvena predavanja, tečaji nege bolnika in poškodovanca na domu, usposabljanje članov ekip prve

pomoči itd. Usposabljanje in izobraževanje je zaživello v manjših krajih in na Šolah, najti pa bi bilo treba primerne oblike za širjenje te vrste vzgoje v združenem delu in še posebej med prebivalci gosto naseljenih krajev.

Udeleženci posvetu so sklenili, naj bi se v prihodnje izboljšalo preventivno izobraževanje in sicer s tesnim sodelovanjem med RK, Zavodom za socialno medicino in higieno, zdravstvenih skupnosti ter organov s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite. Občinske zdravstvene skupnosti naj bi tudi občinskim organizacijam Rdečega krija namenjale več sredstev za njihovo preventivno delovanje.

Na posvetu so spregovorili tudi o pripravah RK na problemske konference SZDL o družbenih organizacijah in družtvih. Prenekateri OK SZDL so premalo seznanjene z uspehi in težavami občinskih in krajevnih organizacij RK. RK si mora prizadeti, da se bo preko delegatov vključil v skupne oblike delovanja KK in OK SZDL. Bolj ali manj uspešno se že vključuje v svobodno menjava dela kot eden od izvajalcev dejavnosti SIS za zdravstvo, socialno skrbstvo in izobraževanje ter oddelkov za LO in DS. RK mora v programih vseh navedenih dejavnosti dobiti mesto, ki ga ima tudi po zakonih s področja socialne politike, zdravstva, izobraževanja in ljudske obrambe.

B. Čufar

NESREČE

AVTOBUS TRČIL V TOVORNJAK

Škofo Loka — V četrtek, 5. marca, ob 5.20 se je na regionalni cesti Škofo Loka — Žiri v Logu petila prometna nezgoda zaradi primerne hitrosti in prekratekostne razdalje. Voznik avtobusa Janez Šega (roj. 1938) iz Šoč je vozil proti Škofo Loki, ki je na odsek u ceste, ki je v gradihitelj voznika tovornega avtobusa Jožeta Podbevkšča (roj. 1957) iz Domžal, ki je zaviral zaradi ceste. Voznik avtobusa je prav pritisnil na zavore, vendar zaradi kratke varnostne razdalje ni uspel v avtobusu ranjena potnika vtin Hren iz Poljan in Vinko Žirovskega vrha. Škode na vozilu je za 170.000 din.

NEZGODA S TRAKTORJEM

Kranj — V petek, 18. februarja, se je na gozdni poti v borštu pripetila prometna nezgoda. Voznik traktorja Franc Matič (roj. 1947) iz Strahinja s traktorjem iz Udin boršta prohinknu. Voznik je na vrhu klobu poledeneli cesti zaviral, zato je traktor zaneslo in se je prevrnil. V sopotnik Anton Košnjek (1956) iz Strahinja sta ga časno odskočila. Pri padcu pa je Marinšek ranil in so ga v Klinični center. Škode na vozilu je za 50.000 din.

NENADOMA V LEVO

Selca — V nedeljo, 18. februarja, nekaj po polnoči se je na regionalni cesti pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Gartner (roj. 1958) je peljal Škofo Loka, v Selcah pa ga je hiteval voznik osebnega avtobusa Mirko Pogačnik (roj. 1959) z Prav tedaj pa je voznik Gartner v levo, tako da sta avtomobili zrancen in so ga prepeljali v Klinični center. Škode na vozilih je za 10 dinarjev.

NEZGODA PRI PRIHITEVANJU

Kranj — V nedeljo, 16. februarja, ob 16.30 se je na regionalni cesti Kranj — Mengeš pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtobusa Ivan Kuhar (roj. 1958) iz Ljubljane je peljal proti Kranju in prevozil voznika Andreja Vreka iz Zagorja. Prav tedaj pa je iz nasprotnega pripeljal voznik osebnega avtobusa Janko Anžič (roj. 1958) iz Besnice, ki se je sicer umikal, no, da bi preprečil trčenje, pa je voznik Kuhar trčil vanj, kar ga je odbilo še v Vreko. V nesreči ni bil nikče ranjen, na vozilih pa je za 60.000 din.

Kurilno olje po kapljicah

Februarja bo na Petrolovih črpalkah na Gorenjskem več kurilnega olja — Omejitve v porabi veljajo še naprej

Kranj — V januarju so na Petrolovinih bencinskih črpalkah po Gorenjskem prodali 390 ton kurilnega olja; v to količino je seveda včeta samo drobna prodaja, za katero skrbi Petrol — Tozd Prodaja na drobno Kranj, medtem ko za večje porabnike — tudi tiste, ki imajo v oskrbi prednost — oskrbujejo iz skladniča Zalog.

«Ze mesec bo vsaj po zagotovili kurilnega olja nekaj več,» zatrjuje direktor Tozd Trgovina na drobno Franc Tolar, »tako da ga bomo v drobni prodaji lahko prodali približno 500 ali 600 ton. Najbrž pa tudi ta količina še ni takšna, da bi zadostila povpraševanju.» Na Gorenjskem je namreč 26 Petrolovinih servisov, kurilno olje pa točijo na 21, vendor pa so dnevne količine na posamezni črpalki različne; — v Kranju, kjer dnevno stočijo 38 odstotkov vse prodaje na drobno na Gorenjskem, imajo črpalki na voljo 3000 litrov kurilnega olja, medtem ko na primer črpalka v Žireh le po 400 litrov na dan, skupno pa stočijo v omejeni količini 25 litrov vsakemu po 60 ton kurilnega olja na dan. Prav zaradi teh omejitev se zanjkrat ni moglo izogniti čakanju in vrtstam ob urah, ko začnejo na črpalkah točiti. »Čeprav potrošnikom kdaj pa kdaj zmanjka strpnosti, pa pri Petrolu menimo, da nikogar, ki ogreva stanovanje na olje, to zimo

ne zebe. Dobave so redne, črpalke odprtne vsak dan, če pa je kurilnega olja malo, je seveda takole varčevanje nujno, čeprav ni prijetno.«

Po 15. februarju bodo verjetno iz skladniča Zalog tudi začeli voziti kurilno olje zasebnikom v cisterne, več olja pa bo tudi na črpalkah. Februarja in marca naj bi torej nadomestili januarski primanjkljaj. Seveda pa letosne količine prodanega olja ne bodo dosegle lanske, ko je bilo na črpalkah na Gorenjskem prodano 8000 ton kurilnega olja ali za 40 odstotkov manj kot leto poprej. V drobni prodaji naj bi letos količina olja na Petrolovih črpalkah ne presegla 7000 ton, kar je tudi v skladu z zniževanjem porabe kurilnega olja v Sloveniji. Ogrevanje s tekočimi gorivi pa je postal tako drag, da bo verjetno v naslednjih kurilnih sezona kar precej sedanjih potrošnikov izbral druge načine kurjenja; vrste za kurilno olje bodo v bodoče krajše, konice v oskrbi sredi zime pa prav tako. Seveda pa bo ob priprti naftni pipi potrebovali se druge učinkovitejše načine za varčevanje s tem tako dragocenim gorivom.

L. M.

PRIMERNA KNJIGA ZA PREDŠOLSKE OTROKE

V vrtcu Najdihoča na Planini bo Mladinska knjiga v dneh od četrtega, 12. februarja, pa do srede, 18. februarja, razstavljala knjige primerne za predšolske otroke. Oglejte si zanimivo razstavo knjig za vašega otroka in morda tudi za vas, ki bo odprta vsak dan, razen nedelje od 9. do 17. ure.

SENTPRIMOŽ V PODJUNI — V novem držbenem domu Sentprimožu v Podjuni na Koroškem je bil v soboto, 7. februarja, ples »Danice«, ki ga vsako leto prireja kulturno-umetniško društvo »Danica«. Toda letos je bil ta njihov praznik še bolj prazničen, saj so ples organizirali v novozgrajenem domu, ki so ga poleg avto mladine pomagale graditi tudi slovenske mladinske brigade. So tembra 1978 so ga zastavili, 26. maja lani pa je že služil namenu, ki potreben je bil Sentprimožu in vsem okoliškim krajem ta dom, da je dejstvo, da se v tem času le štiri nedelje v njem ni nič dogajalo, pa v njem vsak teden trikrat pevske vaje, enkrat na teden se tu pri telovadbi žene, plesni tečaj je vsak teden, mladina ima tudi prostore, gledališča skupina in drugi. Sobočnega plesa »Danice« je eden največjih družabnih dogodkov teh krajev, sta se udeležila avstrijski konzul v Ljubljani, g. Stern, jugoslovanski konzul v Celju Alfonz Naveršnik, predsednik Zveze koroških partizanov Janette-Luc in predstavnik ZKO Kranj Janez Eržen. Za uvod v dobo obiskano družabno prireditve je zapel mešani pevski zbor »Danice« ki je v počastitev Prešernovega dne v program vnesel »Zdravljico« v priredbi Jožeta Leskovarja. — Foto: D. Dolenc